

Osavuositatsaus 30.6.2024

Kaupunginhallitus 30.9.2024

Sisällys

1. Talouden kehitysnäkymät.....	2
2. Iisalmen kaupungin talous.....	5
3. Keskusvaalilautakunta.....	8
4. Tarkastuslautakunta.....	9
5. Kaupunginhallitus.....	10
5.1 Hallintopalvelut -vastuualue	15
5.2 Talous- ja henkilöstöpalvelut -vastuualue	16
5.3 Elinvoimapaalvelut -vastuualue.....	21
5.4 Lomituspalvelut	28
6. Ylä-Savon maaseutuhallinnon yhteislautakunta	30
7. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta.....	32
7.1 Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto	37
7.2 Varhaiskasvatus -vastuualue	37
7.3 Perusopetus ja lukiokoulutus -vastuualue	39
7.4 Kulttuuri ja vapaa-aika -vastuualue.....	41
7.4.1 Uimahalli	46
8. Tekninen lautakunta	47
8.1 Teknisen toimialan hallinto.....	53
8.2 Maankäyttö ja asuminen -vastuualue	54
8.3 Kadut ja ympäristö -vastuualue.....	56
8.4 Toimitilat -vastuualue	57
9. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta	59
10. Ylä-Savon ympäristölautakunta.....	62
10.1 Ympäristöterveyspalvelut.....	66
10.2 Ympäristönsuojelupalvelut.....	67
11. Iisalmen Vesi -liikelaitos.....	67

1. Talouden kehitysnäkymät

Talouden taantuma näkyy alueilla työllisyyden heikkenemisenä ja heijastuu varovaisuutena kuluttajien ja yritysten toiminnassa. Kolmatta vuotta jatkuvan Venäjän hyökkäyssodan suorat vaikutukset ovat edelleen merkittäviä metsäteollisuuden lisäksi esimerkiksi matkailussa, palveluissa ja logistiikassa. Rakentamisen hiljeneminen kerrannaisvaikutuksineen koskee kaikkia alueita ja kevään lakkoalto loi uutta epävarmuutta vientiteollisuuteen.

Rakentaminen, varsinkin asuntorakentaminen, on syvässä taantumassa ja asuntokauppa seisahtanut. Myös korjausrakentaminen on hiljentynyt. Rakentamisessa ei käännettä parempaan kuluvan vuoden aikana ole vielä nähtävissä.

Uusiutuvan energiatuotannon ja vihreän siirtymän investoinnit ovat vahvassa kasvussa koko maassa. Mittavia tuulivoimahankkeita ja aurinkoenergiainvestointeja on rakenteilla ja suunnitteilla useissa kunnissa.

Nato-jäsenyyden tuoma puolustuksellinen tuki on vähentänyt Suomen maariskiä. Jäsenyys on myös avannut uusia mahdollisuuksia puolustusteollisuuteen. Alkutuotannon merkitys huoltovarmuudessa on tärkeä. Maatilojen kannattavuushaasteet jatkuvat, vaikka tuotantokustannusten nousu on taittunut. Tuottajahintojen kääntyminen laskuun heikentää tilojen kannattavuutta entisestä.

Taloustilanteen heikkenemisen myötä työvoiman kysyntä on hiipunut, minkä myötä avointen työpaikkojen määrä on selvästi alemmalla tasolla kuin vuosi sitten. Osaavan työvoiman saataavuus on suhdannetilanteen myötä helpottunut, mutta vain lyhytaikaisesti. Heikkenevä väestökehitys ja työvoiman määrän supistuminen ovat rakenteellisia ongelmia, jotka haastavat yhä voimakkaammin alueiden elinvoimaisuutta.

Määrän muutos, prosenttia	2024	2025	2026
Bruttokansantuote markkinahintaan	0,00	1,6	1,5
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	0,5	4,2	2,8
Tavaroiden ja palvelujen vienti	-0,9	3,8	3,1
Työllisyysaste, %	77,1	77,6	78,6
Työttömyysaste, %	7,9	7,6	6,9
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	1,8	1,6	1,5

Keskeiset ennusteluvut 2024–2026

Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, Kesä 2024.

Valtionvarainministeriön julkaisuja 2023:70, Kuntatalousohjelma vuosille 2025–2028, Kevät 2024

Aluetalouden kehitysnäkymät

Pohjois-Savon elinkeinoelämän vahvuutena ovat eri seutukuntien kansainväliset vientiyritykset. Pohjois-Savon maakuntaohjelma 2022–2025 ja sitä täsmentävä toimeenpanosuunnitelma 2023–2024 linjaavat maakunnan vahvoiksi uudistuviksi elinkeinoaloiksi kone- ja energiateknologian, metsäteollisuuden ja elintarvikkeet.

Ylä-Savon vahvuutena ovat seudun metalli- ja teknologia-alan veturiyritykset, joiden rinnalle on syntynyt mittava alihankintaverkosto. Alueen vahvuuksiin kuuluvat myös elintarviketeollisuus, panimoteollisuus ja maidontuotanto sekä maakunnan runsaita metsävaroja käyttävä puunjalostusteollisuus.

Uhkakuvana Ylä-Savossa voidaan nähdä elinkeinorakenteen yksipuolisuus, sillä seudut ovat kohtalaisen paljon muutamien veturiyritysten varassa. Yhtenä maakunnan yhteisenä heikkoutena, Kuopion seutua lukuun ottamatta, on maakunnan väestökehitys ja seutujen ikärakenne. Elinkeinoelämän kilpailukyvyyn ja erityisesti vientiyritysten näkökulmasta myös alueen saavutettavuus huolestuttaa. Pohjois-Savo on tärkeä solmukohta, jolla on suuri merkitys kriisiaikoina ja kriittisten raaka-aineiden kuljetusten kannalta.

Vuotta 2024 on leimannut taantuma ja uutiset konkurseista ja lomautuksista. Avoimet työpai-
kat ovat vähentyneet ja työttömät työnhakijat lisääntyneet. Yritykset näkevät liiketoiminnan
kehittämistä haittaavina tekijöinä yleisen suhdannetilanteen, työvoiman saatavuuden ja kus-
tannustason kehityksen.

Ylä-Savossa viime vuosi oli kehittämis- ja investointihankkeiden osalta hiljainen. Yrityksillä on
kykyä investoida, mutta epävarma tilanne pidättelee vielä niiden toteutumista. Viime vuoden
lopulla teknologiateollisuuden tilanne heikentyi, lomautukset alihankkijoilla lisääntyivät, nyt
myös isoimmilla toimijoilla.

Pohjois-Savoon on suunnitteilla lukuisia vihreän siirtymän investointeja. Mikäli hankkeet ete-
nevät suunnitellusti, maakuntaan odotetaan rakennettavan yli 340 tuulivoimalaa ensi vuosi-
kymmenen loppuun mennessä.

Lähteet:

Työ- ja elinkeinoministeriö: Alueelliset kehitysnäkymät 2.5.2024

Kuntatalous

Ensimmäinen hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen vuosi 2023 oli kunnille monella tapaa poik-
keuksellinen. Uudistus vaikutti merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Kuntatalouden,
sisältäen kunnat ja kuntayhtymät, tulos oli vahva ja samalla toiminnan ja investointien raha-
virta kääntyi positiiviseksi. Kertaluonteisilla hyvinvointialueuudistukseen liittyvillä tekijöillä oli
olennainen vaikutus positiiviseen tulokseen. Lisäksi uudistus heijastui myös kuntatalouden lai-
nakannan sekä rahavarojen huomattavaan vähentymiseen, kun sairaanhoitopiirien ja erityis-
huoltopiirien kuntayhtymät siirtyivät varoineen ja velkoineen osaksi hyvinvointialueita.

Hyvinvointialueuudistuksen johdosta myös kuntien tulo- ja menorakenne muuttuivat merkit-
tävästi vuonna 2023. Verotulojen kokonaismäärä supistui 46 prosenttia ja valtionosuudet pie-
nenivät noin kaksi kolmasosaa. Samanaikaisesti kuntien toimintakulut puoliintuivat. Suurimmat
vähennykset olivat palveluiden ostoissa, minkä myötä henkilöstökulut muodostivat suurim-
man osan toimintakuluista aiemman palvelujen ostojen sijaan. Sote-uudistuksen tulojen ja kus-
tannusten siirron johdosta verotulojen, valtionosuuksien ja toimintakulujen reaalista muutosta
on kuitenkin vaikea todentaa pelkästään tilinpäätöstietoja vertaamalla.

Vuonna 2024 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan kääntyvän
1,1 mrd. euroa negatiiviseksi, sillä kuntien menot jatkavat kasvuaan. Samalla valtionosuudet
pienentyvät ja verotulot supistuvat sote-uudistukseen liittyvien niin kutsuttujen verohäntien
poistuessa. Verohännillä tarkoitetaan tilannetta, jossa kunnat saivat vuonna 2023 verotuloja
sote-uudistusta edeltävän laajemman veropohjan mukaan.

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan vuonna 2024 yhteensä noin 13,8 mrd. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot alenevat runsaalla 5 prosentilla. Kunnallisveron tuottoon kehyskaudella vaikuttavat etenkin hallitusohjelmaan ja julkisen talouden sopeutukseen liittyvät veromuutokset sekä tulo- ja työllisyyskehitys.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta on ollut viime vuosina lähellä tasapainoa. Vuonna 2024 kuntatalouden tilanne heikkenee kaikissa kuntakokoryhmissä, mikä selittyy pääosin verotulojen vakiintumisella sote-uudistuksen jälkeiselle tasolle. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessään kuntataloutta vahvistavista toimenpiteistä, mutta siitäkin huolimatta vuodesta 2025 eteenpäin toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän kaikissa kuntakokoryhmissä.

Kuntatalouteen vaikuttaa kehyskaudella monet eri epävarmuutta aiheuttavat muutostekijät. Kuntakokoryhmittäisiin sekä kuntakohtaisiin kehitysarvioihin tuleekin suhtautua varovaisesti ja pitkälle meneviä tulkintoja välttäen.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuosille 2025–2028, kevät 2024

2. Iisalmen kaupungin talous

Iisalmen kaupungin taloustilanne on vakaa ja taustalla on yksitoista ylijäämäistä vuotta. Vuoden 2024 talousarvio on alijäämäinen.

Tilikauden ylijäämä tilanteessa 30.6.2024 on 3,0 M€. Henkilöstökulut, palvelujen ostot, aiheet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset ja muut toimintakulut alittavat tasaisen kertymän.

Investoinnit ovat toteutuneet ennakoitua pienempinä (toteuma 33,4 %), mikä on vaikuttanut rahoitustarpeeseen ja korkokustannuksiin.

Osavuositarkastuksen tietojen perusteella on odotettavissa, että tilikausi 2024 toteutuu hie-
man ennakoitua parempana. Tarkennettu tilinpäätösennuste annetaan syksyn 2024 aikana.

Suunnitelmakauden 2025–2027 haasteita ovat rahoituspohjan muuttuminen, yleinen kustan-
nustason nousu, korkea investointitaso sekä siitä johtuva velkamäärän ja poistojen kasvu.

Vuoden 2024 ennusteet osoittavat, että talouden kehityssuunta on muuttumassa ja että kau-
pungin talous on muodostumassa alijäämäiseksi tulevina vuosina.

Taloussuunnitelma vuosille 2025–2027 on alijäämäinen. Kaventuva tulopohja ei riitä katta-
maan kasvavia menoja. Menot kasvavat tuloja nopeammin suunnitelmakaudella. Lisäksi kau-
pungin ikärakenne on voimakkaassa muutoksessa ja syntyvyys on laskenut. Ikärakenteen

muuttuessa palvelutarve vähenee erityisesti lasten ja nuorten palveluissa ja kasvaa ikäihmis-
ten palveluissa.

Vuosien 2025-2027 laskelmiin sisältyy vielä tässä vaiheessa epävarmuutta ja niitä tarkenne-
taan vuoden 2024 aikana. Taloussuunnitelman tasapainovaatimuksen mukaan taloussuunni-
telman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Arvio on, että suunnitelmakauden 2025-2027
alijäämä voidaan kattaa taseessa olevista ylijäämistä.

Tuloslaskelma

IISALMEN KAUPUNKI						
Tuloslaskelma €						
Tammikuu-Kesäkuu 2024	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	52 264 200	154 825	52 419 025	27 628 015	24 791 010	52,7
Myyntituotot	28 124 500	0	28 124 500	14 233 740	13 890 760	50,6
Maksutuotot	3 694 700	0	3 694 700	2 054 399	1 640 301	55,6
Tuet ja avustukset	1 815 600	124 825	1 940 425	1 685 613	254 812	86,9
Muut toimintatuotot	18 629 400	30 000	18 659 400	9 654 263	9 005 137	51,7
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-109 212 000	-145 325	-109 357 325	-53 000 308	-56 357 017	48,5
Henkilöstökulut	-53 438 900	-43 700	-53 482 600	-26 444 284	-27 038 316	49,4
Palkat ja palkkiot	-43 218 700	-36 400	-43 255 100	-21 347 431	-21 907 669	49,4
Eläkekulut	-8 928 000	-6 300	-8 934 300	-4 374 623	-4 559 677	49,0
Muut henkilösivukulut	-1 292 200	-1 000	-1 293 200	-722 230	-570 970	55,8
Palvelujen ostot	-30 345 600	-151 600	-30 497 200	-14 926 511	-15 570 689	48,9
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat	-8 412 000	-325	-8 412 325	-3 857 163	-4 555 162	45,9
Avustukset	-4 944 500	0	-4 944 500	-2 147 978	-2 796 522	43,4
Muut toimintakulut	-12 071 000	50 300	-12 020 700	-5 624 373	-6 396 327	46,8
Toimintakate	-56 947 800	9 500	-56 938 300	-25 372 293	-31 566 007	44,6
Verotulot	42 368 000	0	42 368 000	20 641 387	21 726 613	48,7
Valtionosuudet	21 472 900	-84 000	21 388 900	10 694 862	10 694 038	50,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 154 500	0	-1 154 500	713 185	-1 867 685	-61,8
Korkotuotot	23 000	0	23 000	0	23 000	0,0
Muut rahoitustuotot	2 849 300	0	2 849 300	2 206 390	642 910	77,4
Korkokulut	-2 156 500	0	-2 156 500	-532 344	-1 624 156	24,7
Muut rahoituskulut	-1 870 300	0	-1 870 300	-960 861	-909 439	51,4
Vuosikate	5 738 600	-74 500	5 664 100	6 677 142	-1 013 042	117,9
Poistot ja arvon alentumi- set	-8 762 300	0	-8 762 300	-3 964 649	-4 797 651	45,2
Tilikauden tulos	-3 023 700	-74 500	-3 098 200	2 712 493	-5 810 693	-87,6
Poistoeron muutos	-763 900	0	-763 900	286 500	-1 050 400	-37,5
Rahastojen muutos	1 340 000	0	1 340 000	0	1 340 000	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 447 600	-74 500	-2 522 100	2 998 993	-5 521 093	-118,9

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA €	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Poikkeama	Tot %
Iisalmen kaupunki						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	5 738 600	-74 500	5 664 100	6 677 079	1 012 979	117,9 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-200 000	-30 000	-230 000	0	230 000	0,0 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-11 456 000	-1 238 000	-12 694 000	-4 210 058	8 483 942	33,2 %
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	23 000	0	23 000	6 000	-17 000	26,1 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	300 000	30 000	330 000	0	-330 000	0,0 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 594 400	-1 312 500	-6 906 900	2 473 021	9 379 921	-35,8 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	88 600	0	88 600	44 300	-44 300	50,0 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄÄIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	15 000 000	0	15 000 000	0	-15 000 000	0,0 %
PITKÄÄIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-10 143 000	0	-10 143 000	-4 654 837	5 488 163	45,9 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	0	0	1 737 556	1 737 556	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	0	0	-7 341	-7 341	
SAAMISTEN MUUTOS	0	0	0	424 342	424 342	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0	0	0	-1 805 358	-1 805 358	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	4 945 600	0	4 945 600	-4 261 338	-9 206 938	-86,2 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	-8 640 100	9 450 000	810 400	-1 788 317	-2 598 717	-220,7 %

Investoinnit

Investointiraportti €	Tammi-Kesäkuu 2024					
Toimielin: 10, 11, 12, 14						
	TA2024 muutos	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
14 Kaupunginhallitus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	0	-100 000	-24 668	-75 332	24,7
Netto	-100 000	0	-100 000	-24 668	-75 332	24,7
30 Sivistys ja hyvinvointi ltk						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-558 000	0	-558 000	-69 774	-488 226	12,5
Netto	-558 000	0	-558 000	-69 774	-488 226	12,5
60 Tekninen lautakunta						
Tuotot	123 000	0	123 000	6 000	117 000	4,9
Kulut	-10 798 000	-1 238 000	-12 036 000	-4 115 616	-7 920 384	34,2
Netto	-10 675 000	-1 238 000	-11 913 000	-4 109 616	-7 803 384	34,5
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Tuotot	123 000	0	123 000	6 000	117 000	4,9
Kulut	-11 456 000	-1 238 000	-12 694 000	-4 210 058	-8 483 942	33,2
Netto	-11 333 000	-1 238 000	-12 571 000	-4 204 058	-8 366 942	33,4

Investointien toteuma-aste kesäkuun lopussa oli 33,4 % (netto).

3. Keskusvaalilautakunta

1100 Vaalit	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Tuotot ja kulut						
Toimintatuotot	120000	0	120000	79238	40762	66
Toimintakulut	-122200	0	-122200	-127088	4888	104
Henkilöstökulut	-39300	0	-39300	-28047	-11253	71,4
Toimintakate	-41500	0	-41500	-75897	34397	182,9
Laskennalliset kustannukset	-4400	0	-4400	-2200	-2200	50
Tehtävän kokonaiskustannukset	-165900	0	-165900	-157335	-8565	94,8

Presidentinvaalien ensimmäisen kierroksen ennakoäänestys järjestettiin 17.–23.1.2024. Ensimmäisen kierroksen varsinainen vaali pidettiin 28.1. ja toisen kierroksen 11.2.2024. Toisen kierroksen ennakoäänestys oli 31.1.–6.2.2024.

Europarlamenttivaalien ennakoäänestys oli 29.5.–4.6.2024. Varsinainen vaalipäivä oli 9.6.2024.

Keskusvaalilautakunta kokoontui yhteensä neljä kertaa; kaksi kertaa presidentinvaalien ja kaksi kertaa europarlamenttivaalien aikana.

Vuoden 2024 ennakoäänestyspaikat olivat Iisalmen K-Citymarketissa ja Prismassa sekä kulttuurikeskuksella. Etenkin Prisma osoittautui vilkkaaksi ja tarvittavaksi ennakoäänestysmahdollisuudeksi. Vaalipäivän äänestyspaikat olivat Kangaslammin koulu, Hernejärven koulu, Iisalmen kulttuurikeskus, Mansikkaniemen koulu ja Runnin koulu.

Vaaleista vastasi hallintopalveluiden vaalitiimi, johon kuuluvat hallintojohtaja, hallintosihteeri ja johdon sihteeri. Presidentinvaaleissa hallintosihteerin tilalla tiimiin kuului vastaava kirjastonhoitaja. Lisäksi palkataan tilapäistä työvoimaa ennakoäänestykseen ja muihin valmistelu-tehtäviin.

4. Tarkastuslautakunta

1110 Tilintarkastus	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Tuotot ja kulut						
Toimintatuotot	5500	0	5500	2750	2750	50
Toimintakulut	-17500	0	-17500	-8793	-8707	50,2
Henkilöstökulut	-32800	0	-32800	-9898	-22902	30,2
Toimintakate	-44800	0	-44800	-15941	-28859	35,6
Laskennalliset kustannukset	-1300	0	-1300	-650	-650	50
Tehtävän kokonaiskustannukset	-51600	0	-51600	-19341	-32259	37,5

Tarkastuslautakunnalla on vuodessa noin 10–12 kokousta ja vuonna 2024 kokouksia on ollut seitsemän. Lautakunnan sihteerin tehtäviä hoitaa hallintosihteeri 0,1 henkilötyövuoden palkoksella ja tilintarkastaja osallistuu kokouksiin mahdollisuuksien mukaan. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman valtuustokaudelle, joka tarkennetaan vuosittain työohjelmaksi. Lautakunnan vuodelta 2023 laatima arviointikertomus oli kaupunginvaltuuston käsittelyssä 10.6.2024.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi säännöllisesti.

Tilintarkastuspalveluiden hankintasopimus on voimassa vuosille 2024–2025 sisältäen optio-vuodet 2026–2027 ja 2028–2029.

5. Kaupunginhallitus

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Visio – Suomen houkuttelevin seutukaupunki				
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Muuttoliike on saatu kääntymään ja nettomuutto on vuositasolla positiivinen	Aktiivinen vetovoimatyö	Kokonaisnettomuutto positiivinen	30.6.2024 +42 nettomuuttoa, syksyllä tilanne voi muuttua	
Olemme houkutteleva muuttokohde sekä palvelutarjontamme ja elinvoimamme kautta seudun selkeä veturi.	Seutuyhteistyö Ylä-Savon kuntien kanssa, kehittämissuunnitelman toteuttaminen	Kuntajohtajien tulevaisuustyöryhmä kokoontuu vähintään 5 krt/vuosi Seudullisten yhteistyöhankkeiden määrä	Kuntajohtajat kokoontuneet säännöllisesti, seudullinen yhteistyökysely tehty ja kehittämissuunnitelma päivitetty	
Iisalmen imago on positiivisessa mielessä tunnettu ja houkutteleva myös kansainvälisille osaajille	Työnantaja- ja oppilaitosyhteistyö osaa- van työvoiman saamiseksi alueelle	Seutukaupunkien veto-voimatutkimus Muuttohalukkuustutkimus (Taloustutkimus)	Muuttohalukkuustutkimuksessa Pohjois-Savon 2.sija	
Huolehdimme, että yrittäjien näkökulma otetaan huomioon ja yrittämisen edellytykset ovat kunnossa	Aktiivinen yhteistyö yrittäjäjärjestön kanssa, hankintapolitiikan kehittäminen	Yrittäjien kuntabarometri Elinkeinoelämän Keskusliiton kuntaranking	Yhteistyö aktiivista, kuntabarometrin tulos laskenut	

Kestävä kuntatalous				
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Kaupungin tulot kattavat menot suunnitelmakaudella	Talouden tasapainottaminen siten, ettei alijäämää synny	Tilikauden ylijäämä	Tuloslaskelma tilanteessa 30.6.2024 on ylijäämäinen.	

			Tavoite ei täyty suunnitelmakaudella.	
Kestävä kuntatalous				
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Asukaskohtainen lainamäärä ja vastuut ovat alle kuntien keskiarvon	Investointitaso konsernitasolla maltillinen	Lainat ja vastuut €/asukas on alle kuntien keskiarvon	Asukaskohtainen lainamäärä tilanteessa 30.6.2024 on 4 088 eur/asukas (sis. vesiliikelaitoksen). Luku ei sisällä vastuita. Kuntien keskiarvo v. 2022: 3 378 eur/asukas. Luku ei sisällä vastuita.	
Hankintapolitiikkamme on yrittäjystävällistä ja paikallisen tarjonnan huomioivaa	Aktiivinen vuoropuhelu yrittäjien kanssa, paikallinen tarjonta huomioidaan hankintojen suunnitteluvaiheessa mahdollisuuksien mukaan.	Vähintään kahden hankintafoorumin järjestäminen/vuosi	Kevään 2024 aikana on järjestetty yksi hankintafoorumi. Toimen järjestetään syksyllä 2024.	

Hyvinvoiva henkilöstö				
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Kehitämme työhyvinvointia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti	Varhainen välittämien työkyvyn heikentyessä, esihenkilön työn tukeminen, tiivis yhteistyö työterveyshuollon kanssa. Työkykyjohtamisen kehittäminen ja valvonta. Osaamisen johtamisen kehittäminen.	Sairauspoissoloja enintään 13,5 kpv/htv (koko kaupunki ilman maatalouslomittajia) ja 29 kpv/htv (maatalouslomittajat). Kevan Avain-tiedot palvelu: sairauspoissaolot verrokkikuntiin nähden keskitasoa.	Sairauspoissoloja 11,7 kpv/htv (koko kaupunki ilman maatalouslomittajia ja työllistettyjä) ja 32,6 kpv/htv (maatalouslomittajat). Sairauspoissaolot ovat verrokkikuntiin nähden alle keskitason (pl. maatalouslomittajat).	
Henkilöstö tietää, mitä heiltä odotetaan ja työtä tehdään innostuneesti	Kehityskeskustelut. Kehityskeskustelun yhteydessä tehtävänkuvat päivitetään.	Kehityskeskustelujen toteuma 100 %.	Toteuma 25,3 %. Kehityskeskustelut painottuva syksyyn.	
Päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön osallistaminen	Työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden kehittäminen: yhteisöllisyyttä tukevat koulutukset, henkilöstön kehittämisryhmän aktiivinen	Henkilöstökyselyn tulos: sosiaalinen pääoma 4,05/5	Raportoidaan 31.12.	

kehittämiseen on erinomaisella tasolla	toiminta, esihenkilötyön kehittämisen.			
Hyvinvoiva henkilöstö	Työnantajakuva parantaminen. Henkilöstön pitovoiman lisääminen.	Henkilöstökyselyn tulos: henkilöstö suosittelee lisälmen kaupunkia työnantajana, tavoite 3,7/5. Henkilöstön vaihtuvuus (muusta syystä kuin eläköityminen) vähenee. Hakijamäärän kasvu avoimiin virkoihin ja tehtäviin.	Henkilöstökyselyn tulos raportoidaan 31.12. Henkilöstön vaihtuvuus (muista syistä kuin eläköityminen) on vähentynyt. Vakituiset, eronneita/erotettuja 1-6/24: 21 hkl (1-12/23 60 hkl). Hakijamäärä on kasvanut: ka 5,7 hakemusta/työpaikka (v. 2023 5,5)	

Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen	Digitalisaation tiekartan toimeenpano	Vähintään kolmen toimintaprosessin uudistaminen/vuosi.	Digitaalisten työkalujen ja tekoälyn ennakoitua nopeamman kehityksen vuoksi on siirrytty toimiala- ja palvelukohtaisiin ketteriin kokeiluihin. Sähköisten lomakkeiden lisäksi työvaiheiden automatisointi sekä järjestelmien rajapintojen avulla on saatu tehostettua työtä. Syksyllä käynnistyvät tekoälypilotit.	

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Korjaavat toimenpiteet riskin toteutuessa	Tila
Henkilöstöriskit - asiantuntijaosaaminen yhden henkilön varassa - osaavien hakijoiden puute - rekrytoinnin epäonnistuminen - henkilöstön vaihtuvuus - perehdyttämisen epäonnistuminen	Henkilöstön kouluttaminen, sijaisuusjärjestelyjen kehittäminen Laadukas rekrytointiprosessi Perehdyttämisprosessin huolellinen läpikäynti Positiivinen työnantajakuva	- Asiaan on kiinnitetty huomiota. Sijaisjärjestelyjä on kehitetty vaihtelevasti eri vastuualueilla. -> Riski ei toteutumassa - Pääasiassa osaavia hakijoita on ollut eri tehtäviin/ virkoihin. Osaavista hakijoista on ollut puutetta yksittäisissä tehtävissä/viroissa. -> Riski ei toteutumassa - Perehdyttämisprosessit on aloitettu hyvin, mutta joissakin tapauksissa perehdytysprosessi on jäänyt kesken. Tämä ei ole aiheuttanut rekrytoinnin epäonnistumista. -> Riski ei toteutumassa. - Henkilöstön vaihtuvuus on suurta. -> Riski toteutunut	
Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Korjaavat toimenpiteet riskin toteutuessa	Tila
Tietoliikenteeseen ja järjestelmiin liittyvät häiriöt	Virustorjunta ajan tasalla Varajärjestelmät ja varmennukset ajan tasalla Sallitaan vain kaupungin hyväksymien järjestelmien käyttö Käyttövaltuuksien huolellinen ylläpito Kyberuhkiin varautuminen	Käyttövaltuuksia on tarkastettu ja tarkastellaan tarvelähtöisesti, jatkuvaa toimintaa. Kyberuhkat huomioidaan entistä perusteellisemmin varautumissuunnittelussa, ja henkilöstöä koulutetaan huomaamaan riskejä päivittäisessä toiminnassa.	
Pandemia /laaja-alainen tartuntatauti tms.	Varautumissuunnitelman ylläpito Valmiusharjoitukset	Varautumissuunnitelman päivitys on käynnissä, jatkuvan päivittämisen prosessin kuvaus on aloitettu.	
Tietoturva ja tietosuojariskit	Käyttövaltuuksien huolellinen ylläpito Henkilöstön perehdyttäminen tietoturva- ja suoja asioihin	Tietosuojariskejä määritellään ja analysoidaan tietojärjestelmäkohtaisesti.	

	Pääkäyttäjien roolin vahvistaminen Päätelaitteiden huolellinen käsittely	Henkilöstön perehdytystä vahvistetaan. Tekoälyn käytön linjaukset ja ohjeet on laadittu.	
Rahoitus- ja sijoitus-toiminnan riskit	Sijoitustoiminnan, korkoriskin, takauksien ja vakuuksien aktiivinen seuranta ja valvonta Lainasalkun suojausaste	Korkoympäristö muuttunut ja korkoriski kasvanut.	
Henkilö-, omaisuus- ja vastuuvahingot	Vakuutusturvan tarkistaminen vuosittain Vahinkorahasto Työntekijöiden ammattitaidon ja -pätevyysien ylläpitäminen Työntekijöiden hyvä perehdyttäminen Huolellinen sopimusvalmistelu hankintojen yhteydessä Pelastautumisharjoitukset	Vakuutukset kilpailutettu ja vakuutus-turva päivitetty 1.7.2023 lukien.	

5.1 Hallintopalvelut -vastuualue

1200 Hallintopalvelut	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 30.6.2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	1253700	0	1253700	648460	605240	51,7
Henkilöstökulut	-1617600	0	-1617600	-756909	-860691	46,8
Toimintakulut	-2379500	100000	-2279500	-1183239	-1096261	51,9
Toimintakate	-2743400	100000	-2643400	-1291688	-1351712	48,9
Muut laskennalliset kustannukset	-1008920	0	-1008920	-504640	-504280	50
Laskennalliset tuotot	4680920	0	4680920	2340638	2340282	50
Tehtävän kokonaiskustannukset	-325100	100000	-225100	-104150	-120950	46,3

Hallintopalvelut

Kaupunginhallitus on kokoontunut 10 kertaa, suunnitelman mukaiseen kokousaikatauluun on tullut yksi kokous lisää. Loppuvuoden 2024 aikana vuosittaisen kokousaikataulun mukaisesti kaupunginhallituksen kokouksia on 9 kertaa

Hallintopalvelujen vastuualueeseen kuuluvat asiakaspalvelu-, päätöksenteko- ja assistenttitii-
mit. Hallintopalvelut hoitavat keskitetysti kirjaamon, tietohallinnon ja tiedonhallinnan, pysä-
köinninvalvonnan ja toimielinten päätösvalmistelun tehtäviä sekä tuottavat sihteeripalvelut.

Hallintopalveluissa työskentelee 20 henkilöä työskennellen useassa toimintayksikössä.

Hallintopalvelut tukevat organisaatiota viranhaltijapäätösten tekemisessä, toimielinpäätösval-
mistelussa, kirjaamisissa ym. päätöksenteon tukipalvelutehtävissä. Hallintopalvelut hoitavat
vaalit, lakipalvelut ja varautumisen yleiskoordinoinnin.

Tietoturvavastaava ja tietosuojavastaava kuuluvat asiakaspalvelutiimiin.

Hallintopalveluiden keskeisiä tavoitteita ovat digitiekartan mukaisten toimenpiteiden toteut-
taminen sekä päätöksen tekeminen sähköiseen arkistointiin liittyen. Vuoden 2024 aikana
käynnistetään selvitystyö koskien sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen yhtiöittämistä.

Osallistuva budjetointi on toimintatapa, jossa kuntalaiset otetaan mukaan yhteisiä verovarvoja
koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Osallistuvaan budjetointiin varat-
tiin 0,1 M€ määräraha vuodelle 2024. Tammi-helmikuussa kerättiin kuntalaisilta ideoita, ja

maaliskuussa äänestettiin kuuden työryhmän valmisteleman idean joukosta suosikit. Kesäkuussa kaupunginhallitus päätti, että osallistuvan budjetoinnin määrärahalla järjestetään ulkoilmaelokuvatapahtuma ja rakennetaan näköalatorni Paloisvuorelle.

Tietohallinto

Kaupungin tietohallintoa johtaa hallintojohtaja, ja sitä koordinoi tietohallintokoordinaattori. Kaupungin ICT-palvelut tuottavat pääosin Savon ICT-palvelut Oy. Lisäksi palveluja ostetaan eri toimittajilta. Johtoryhmä toimii tietohallinnon ohjausryhmänä, ja tietohallintokoordinaattori toimii asioiden esittelijänä ja vastaa valmistelusta.

Tietohallinnossa on panostettu tietoturvaan, käyttäjätunnusten tarpeellisuuden arviointiin ja rajoittamiseen sekä selvitetty automatisoinnin ja tekoälyn käytön mahdollisuuksia. Tietoturvan osalta on todettu riskejä, joita on yhdessä palveluntuottajien kanssa lähdetty minimoimaan, lisäksi henkilöstön koulutukseen on panostettu. Strategisena tavoitteena ollut digitiekartta on muutettu vaiheittaiseksi, joustavaksi suunnitelmaksi, koska tekoäly ja sen sovellutukset kehittyvät odotettua nopeammin. Linjaukset ja ohjeet on laadittu, ja syksyllä 2024 käynnistyvät ensimmäiset pilotit työtehtävien tehostamiseksi ja nopeuttamiseksi.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonta varmistaa esteettömän ja turvallisen kaupunkiympäristön. Pysäköinninvalvonnassa on vuonna 2024 käytännössä toiminut yksi pysäköinnintarkastaja. Pysäköinnintarkastaja osallistuu hylättyjen autojen ja romuautojen käsittelyyn sekä venepaikkojen valvontaan.

5.2 Talous- ja henkilöstöpalvelut -vastuualue

1300 Talous- ja henkilöstöpalvelut	TA 2024	TA2024 m	TA+m 2024	Tot. 2024	Jälj. 2024	Tot %
Tuotot ja kulut						
Toimintatuotot	1 004 100	0	1 004 100	221 622	782 478	22,1
Toimintakulut	-1 378 400	0	-1 378 400	-667 518	-710 882	48,4
Henkilöstökulut	-2 424 400	-100 000	-2 524 400	-985 466	-1 538 934	39
Toimintakate	-2 798 700	-100 000	-2 898 700	-1 431 362	-1 467 338	49,4
Laskennalliset kustannukset	-112 900	0	-112 900	-56 673	-56 227	50,2
Laskennalliset tuotot	100	0	100	273	-173	272,9
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 915 600	-100 000	-4 015 600	-1 709 384	-2 306 216	42,6

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut tuottaa keskitetysti Iisalmen kaupungin henkilöstöpalvelut ja yksikkö toimii asiantuntijana henkilöstöasioissa. Henkilöstöpalveluihin kuuluvat: henkilöstösuunnittelun ja strategisten linjausten valmistelu, palkanlaskenta, yleiset palkka- ja palvelussuhdeasiat, työ-lainsäädännön ja virka- ja työehtosopimusten tulkinta ja täytäntöönpano, palkka-asiamiespalvelut, henkilöstön kehittäminen (keskitetty koulutus ja osaamisen hallinta), henkilöstön hyvinvointipalvelut (työterveyshuolto, kuntoutus, tyky-toiminta), työsuojelu, yhteistoiminta, rekrytoinnin ohjaus ja koordinointi, luottamushenkilöhallinto, henkilöstön ohjeistukset ja tiedottaminen sekä HR-järjestelmien ylläpito. Henkilöstöpalvelut tuottaa myös Savon ICT-palveluiden palkanlaskennan.

Vuosien 2024-2026 aikana toiminta keskittyy strategisen ohjelman – hyvinvoiva henkilöstö – tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Tavoitteet ja toimenpiteet koskevat kaikkia toimialoja. Henkilöstöpalvelut seuraa keskitetysti tavoitteiden toteutumista ja raportoi niistä osavuosisikatsauksessa, tilinpäätöksessä ja henkilöstökertomuksessa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2024

Vuonna 2024 tärkeimmät painopisteet ovat työnantajakuvaan kehittäminen ja osaavan henkilöstön hankinta sekä nykyisen henkilöstön pitovoiman lisääminen. Tämän vuoksi on perustettu väliaikainen työnantajakuvaan kehittämisen työryhmä, johon kuuluu henkilöstön kehittämisryhmän jäsenet, pääluottamusmiehet, työsuojeluvaltuutetut, työsuojelupäällikkö sekä henkilöstöpäällikkö. Ryhmä on kokoontunut kaksi kertaa.

Alkuvaiheessa on pyritty tunnistamaan työnantajakuvaan heikentäviä tekijöitä ja seuraavassa vaiheessa pyritään löytämään kehitystoimenpiteitä. Yksi keskeisimmistä kehityskohteista on vuosia voimassa ollut henkilökohtaisen työsuorituksen arviointijärjestelmä ja palkanlisä, joka koetaan epäoikeudenmukaiseksi. Osa henkilöstöstä saa ko. palkanlisää ja osa ei, vaikka olisi työskennellyt kaupungilla pitkään. Jotta työntekijöille voitaisi tehdä säännöllisesti henkilökohtaisen työsuorituksen uudelleenarviointi ja myöntää sen perusteella henkilökohtaista palkanlisää, edellyttäisi se merkittävää lisämäärärahaa talousarvioon.

Henkilöstön työhyvinvointia on pyritty turvaamaan työtyytyväisyyttä parantamalla ja osaamista ylläpitämällä. Iisalmen kaupungille on laadittu valmentavaan johtamiseen perustuvat johtamislupaukset, joihin kaikki esihenkilöt sitoutuvat. Johtamislupausten toteuttamisella henkilöstölle osoitetaan luottamusta, avoimuutta ja arvostusta. Toisaalta onnistunut johtaminen edellyttää, että henkilöstö antaa esihenkilöilleen mahdollisuuden johtaa itseään hyvin.

Toimiva työyhteisö tehdään yhdessä. Tämän vuoksi koko henkilöstölle järjestetään syksyllä työyhteisötaitoja kehittävä koulutus.

Henkilöstöltä kerätään palautetta erilaisten kyselyiden kautta, joista merkittävimpänä on vuosittain toteutettava laaja henkilöstökysely.

Työkykyjohtamisen tilaa sekä sairauspoissaolojen ja työtapaturmien kehitystä seurataan. Työterveyspalveluiden ja vakuutusyhtiön kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä muun muassa työkykykustannusten pienentämiseksi ja työtapaturmien ehkäisemiseksi. Korvaavan työn käyttöä hyödynnetään aktiivisesti yhdessä esihenkilöiden ja työterveyshuollon kanssa.

Henkilöstöä on kannustettu hyödyntämään myös liikuntaa ja kulttuuria osana työkyvyn ylläpitämistä. Tavoitteena on työkykyinen ja hyvinvoiva henkilöstö.

Henkilöstön työhyvinvointiin on varattu määrärahaa 160 000 €, mikä vastaa n. 140 €/työntekijä. Tämän lisäksi talousarvioon on myönnetty henkilöstön työhyvinvointiin lisämäärärahaa 100 000 €. Tästä puolet käytetään Smartum-etuun ja puolet yksiköiden työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä edistävään toimintaan. Henkilöstön työhyvinvointiin kohdennetun määrärahan käytöstä päättää henkilöstön kehittämisryhmä.

Talouspalvelut

Talouspalvelujen tavoitteena on tuottaa kustannustehokkaita ja laadukkaita talouspalveluita kaupunkiorganisaatiolle. Talouspalvelujen toimintayksikön palveluita ovat lisäksi henkilö- ja joukkoliikenne-, logistiikka- ja hankintapalvelut sekä hankkeisiin ja avustuksiin liittyvät taloushallinnon palvelut.

Talouspalveluissa toimii kaksi tiimiä: controllertiimi, jonka tehtävinä ovat talouden suunnittelu, seuranta ja raportointi, pääkirjanpito ja tilinpäätös (ml. konsernitilinpäätös), talous- ja toiminta- sekä investointisuunnitelman valmistelu, vakuutus-, takaus- ja riskienhallinta-asiat, henkilö- ja joukkoliikenne-, logistiikka- ja hankintapalvelut, maksuliikenne ja rahoitus sekä hankkeiden taloushallinto.

Talouden tukipalvelutiimin tehtävinä ovat myynti- ja ostolaskujen käsittely, reskontranhoito, vesiliikelaituksen asiakaspalvelu ja taloushallinto, konserniyhteisöjen taloushallinto, avustusten maksatus sekä erilaiset taloushallinto- ja kirjanpitotehtävät.

Toiminnan painopisteet vuonna 2024

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän purkautui 28.2.2023 ja lopputilitys kunnille tehtiin vuoden 2024 alussa. Kuntayhtymän purkamiseen liittyvät taloushallinnon tehtävät jatkuvat vuonna 2024.

TE24-valmistelua varten on tehty sisäisiä henkilöstöjärjestelyjä: yksi talouspalvelujen työntekijä vastaa TE-palvelujen taloushallinnon ja maksatusprosessin valmistelutehtävistä ja toimii projektikoordinaattorina valmistelussa. Keskeisessä asemassa ovat tietojärjestelmäintegraatiot ja maksatusprosessin suunnittelu. Muita taloushallinnon tehtäviä on hoidettu sijaisjärjestelyin.

Vuoden 2024 alussa käynnistettiin sote-kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys yhteistyössä FCG:n kanssa. Selvityksen on määrä valmistua syksyllä 2024.

Talouspalvelujen tavoitteena vuonna 2024 on sekä osto- että myyntilaskujen sähköisten laskujen määrän lisääminen. Tarkemmat tavoitteet ja tavoitteiden toteuma esitetään käyttösuunnitelman toteumaraportissa.

Hankintapalvelut

Kaupungin organisaatiossa toimii hankintatiimi, johon kuuluu hankintoja toteuttavia asiantuntijoita eri toimialoilta. Hankintatiimin tehtävänä on seurata ja kehittää kaupungin hankintatoimintaa.

Kaupungin hankintaohjeen tavoitteena on edistää kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden toteutumista. Hankintaohjeen tavoitteena on lisäksi parantaa hankintatoiminnan laatua ja tehokkuutta, yhdenmukaistaa kaupungin hankintaprosessia, edistää alueen elinvoiman kehittymistä ja lisätä aktiivista vuoropuhelua ja viestintää yrittäjien kanssa. Hankintaohje on päivitetty vuoden 2023 alussa.

Merkittävien hankintojen osalta järjestettiin infotilaisuuksia ja markkinavuoropuheluita tarjoajille. Yrittäjien kanssa pidettiin hankintafoorumi suunnitelman mukaisesti keväällä. Tiivis yhteistyö Sansia Oy:n kanssa jatkui edelleen merkittävien yhteishankintojen, puitesopimusten sekä erillistoimeksiantojen osalta. Ostoanalyysi laaditaan tilinpäätöksen yhteydessä. Ostoanalyysin avulla voidaan seurata kaupungin hankintojen aluetaloudellisia vaikutuksia.

Kuljetus ja joukkoliikenne

Iisalmen kaupungin joukkoliikenne koostui kahdesta paikallisliikenteen bussista, kahdesta palveluliikenteen (PALI) pienoisinlinja-autosta, yhdeksästä kaupungin sisäisestä joukkoliikennevuorosta sekä kuntakeskusten välisistä reittivuoroista.

Paikallisliikenne toimi Jordanin ja Peltosalmen välisellä kaupunkialueella. Paikallisliikenteessä kesäkuussa 2021 aloittaneen liikennöitsijän varsinainen sopimuskausi päättyi kesäkuun alussa. Paikallisliikennettä hankittiin yhteistyössä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Päättyneen sopimuksen tilalle Pohjois-Savon ELY-keskus kilpailutti vuoden vaihteessa uuden liikennöintisopimuksen, jonka tuloksena liikennöitsijä vaihtui. Uutena liikennöitsijänä aloitti kesäkuun 2024 alussa Savonlinja Oy, sopimus on toistaiseksi voimassa oleva kilpailutuksen/hankintapäätökseen liittyvän keskeneräisen markkinaoikeusvalituksen vuoksi. Markkinaoikeus ratkaisun odotetaan ratkeavan vuoden 2024 loppupuolella, prosessista vastaa Pohjois-Savon ELY-keskus sopimusvastuullisena.

Palveluliikenteen (PALI) toinen auto toimi keskusta-alueella hoitaen mm. vammaisten ja ikäihmisten kuljetuksia ja toinen hoitaa maaseutualueen asiointiliikennettä, kilpailutettu liikennöintisopimus on ollut voimassa vuoden 2023 alkupuolesta saakka.

Ennen nykyistä liikennöintisopimusta PALI-liikenteestä tehtiin palveluselvitys osana Liikkumisen sujuvuuden parantaminen Ylä-Savossa-hanketta. Selvityksen johdosta maaseutualueen liikennemalliin tehtiin palvelunkuvaus muutos siten, että sekin toimita-alue saatiin kutsuohjatuksi. Tällä muutoksella pyrittiin maaseutupalissa asiakasmäärien nousuun ja saamaan toiminta-alueen liikennöinti kustannus- sekä ympäristötehokkaammaksi. Uusi palvelumalli on osoittautunut toimivaksi.

Kaupungin sisäisissä joukkoliikennevuoroista liikennöintisopimukset jatkuivat alkuvuoden 2024 entisten liikennöitsijöiden kanssa, sopimukset päättyivät toukokuun lopussa. Päättyneiden sopimuksen tilalle kilpailutettiin yhteistyössä Sansia Oy:n kanssa loppukeväällä uudet liikennöintisopimukset, jonka tuloksena liikennöitsijöitä vaihtui joillekin reiteille. Kilpailutuksessa oli entisten yhdeksän reitin lisäksi kaksi uutta reittiä, joilla korvattiin kyseiset Pohjois-Savon ELY-keskuksen lakkauttamat reitit. Reitteihin tehtiin myös pieniä muutoksia. Liikennöintisopimusten varsinainen sopimuskausi on kolme vuotta, jonka jälkeen on mahdollisuus kahteen optiovuoteen. Joukkoliikennevuorot palvelivat sekä työmatka- että koululaisliikennettä kaupungin reuna-alueilla.

Iisalmen kaupunki osallistui myös joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen (Pohjois-Savon ELY-keskus) hankkimiin palvelusopimusasetuksen mukaisiin kuntakeskusten välisiin

liikenteisiin vuosittain vahvistettavan rahoitusmallin mukaisesti. Tämä liikenne on kaikille avointa joukkoliikennettä.

Joukkoliikenteen osalta tavoitteena oli lisätä tietoisuutta kaikille avoimista joukkoliikenne-muodoista ja pyrkiä pitämään joukkoliikenteen palvelutarjonta vähintään nykyisellä tasolla kustannuskehitys ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen hankkiman vuorotarjonnan tuleva supistaminen huomioon ottaen.

Joukkoliikenteen määrärahat sisälsivät myös kaupungin täyssähköisen yhteiskäyttöauton leasingvuokrat sekä käyttö- ja ylläpitokustannukset. Täyssähköinen yhteiskäyttöauto vuokrattiin leasingsopimuksen. Yhteiskäyttöauton käyttöperiaatteen päivitettiin ja käyttövelvoitetta korostettiin vuoden alkupuolella.

Alueellisena joukkoliikenteen matkustus- ja lipputuotteina oli Matkahuollon toimittamat ja ylläpitämät palvelut. Matkahuollon matkustus- ja lippupalvelut ovat kattavasti käytössä lisälmen ja Ylä-Savon joukkoliikenteessä.

Matkustajien odotustilaratkaisuita parannettiin linja-autoaseman kiinteistössä saneeraamalla ja järjestämällä erillinen matkustajien odotustila.

Joukkoliikennettä ja siihen liittyviä lipputuote vaihtoehtoja selvitetään ja kehitetään mahdollisuuksien mukaan, ottaen huomioon alueellinen näkökulma ja toimivalta.

5.3 Elinvoimapalvelut -vastuualue

1400 Elinvoimapalvelut	TA 2024	TA2024 m	TA+m 2024	Tot. 2024	Jälj. 2024	Tot %
Tuotot ja kulut						
Toimintatuotot	874 600	0	874 600	409 012	465 588	46,8
Toimintakulut	-2 156 300	0	-2 156 300	-951 828	-1 204 472	44,1
Henkilöstökulut	-3 992 700	-10 000	-4 002 700	-1 737 201	-2 265 499	43,4
Toimintakate	-5 274 400	-10 000	-5 284 400	-2 280 017	-3 004 383	43,1
Laskennalliset kustannukset	-166 400	0	-166 400	-83 527	-82 873	50,2
Laskennalliset tuotot	0	0	0	327	-327	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-6 315 400	-10 000	-6 325 400	-2 772 229	-3 553 171	43,8

Yritysneuvonnan palveluihin on talousarviossa resursoitu kaksi päätoimista yritysasiantuntijaa, mutta keväällä avautunutta toista asiantuntijan tehtävää ei toistaiseksi ole täytetty TE2024-uudistuksen valmistelujen ollessa kesken. Huhtikuusta alkaen palvelutaso on siis ollut

suunniteltua alhaisempi, mikä tulee näkymään vuoden 2024 tunnusluvuissa. Yksikön päällikkö elinkeinojohtaja on myös vahvasti mukana yritysten kehittämistyössä. Vuoden 2024 tavoitteisiin kuuluu aiempien vuosien tapaan aktiivinen yhteydenpito alueen yrityksiin, toimivat neuvontapalvelut aloittaville ja toimiville yrityksille sekä tiedottaminen ja ajankohtaisten tilaisuuksien järjestäminen yrityksille ja muille sidosryhmille. Tavoitteena on paikkakunnalla toimivien yritysten määrän kasvu ja nykyisten yritysten kehittyminen. Myös kaupungin hanke- ja projektipalvelujen koordinointi kuuluu yritysasiantuntijan tehtäväkuvaan ja yrityslähtöisen hanketoiminnan aktivointi on tärkeä osa yksikön toimintaa.

Yrityspalvelutiimi on aktiivisesti mukana sekä kaupunkikeskustan että maaseutualueiden kehittämistyössä mm. Iiden ry:n ja Ylä-Savon Veturi ry:n kanssa tehtävän yhteistyön kautta. Yrityspalvelut on mukana yrittäjyyttä ja innovaatioita edistävän Business Center Pohjois-Savon toiminnassa ja osallistuu myös kaupungin yrittäjyyskasvatustoimintaan. Lisäksi alkuvuonna on toteutettu kerran kuukaudessa kokoontuvaa Mikrogrow-ydinryhmätoimintaa, jossa on mukana noin 20 yläsavolaista mikro- ja pienyritystä. Syksyn ajaksi Mikrogrow jää tauolle resursien puutteen johdosta.

Elinkeinojohtaja tekee sidosryhmäyhteistyötä erityisesti paikallisten yrittäjäjärjestöjen kanssa sekä Kuopion Alueen Kauppakamarin kasvuvaliokunnassa sekä useissa maakunnallisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa.

Viestintä-, markkinointi- ja tapahtumien mahdollistamisen palvelut sekä matkailun kehittäminen

Elinvoimapalvelut -toimintayksikön markkinoinnin, viestinnän ja matkailun kehittämisen sekä tapahtumien mahdollistamisen tiimissä työskentelee kolme päätoimista ja yksi määräaikainen työntekijä. Tiimin avaintehtäviä ovat markkinointi- ja viestintäsuunnitelmien laatiminen ja käytäntöön vieminen seuranta- ja ylläpitotoimineen, kaupungin brändien jatkuva markkinointi ja kehittäminen (By Iisalmi ja Iisalmi ja tienoot), kaupungin toimialojen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavien markkinointi- ja viestintätoimenpiteiden tuki ja koordinointi, asukasmarkkinointi ja muuttajakonsepti, kaupunkiviestinnän kehittäminen eri kanavissa sekä matkailun ja tapahtumien kehittämistehtävät.

Markkinointi- ja viestintäsuunnittelun kokonaisuudesta, tiiminvetäjyydestä, kaupunkibrändityön toimenpiteistä ja kumppanityöstä vastaa markkinointi- ja viestintäsuunnittelija, joka toimii myös johtoryhmässä sihteerinä ja viestinnän tukena. Seudullinen matkailumarkkinointi ja -kumppanuudet, matkailun kehittäminen sekä tapahtumien mahdollistamisen ja -markkinoinnin palvelut ovat matkailu- ja markkinointiasiantuntijan vastuualuetta. Kaupungin toimialojen

markkinoinnin ja viestinnän tuesta vastaa markkinointi- ja viestintäasiantuntija hoitaen myös mm. verkko- ja intranetsivuston pääkäyttäjyyksiä ja sähköisiä uutiskirjeitä. Määräaikaisen markkinointiavustajan tehtäviin kuuluu Petterinkulma Oy:n ja Iisalmen Teollisuuskylä Oy:n markkinointi- ja viestintätoimia sekä asumisen markkinoinnin tehtäviä. Lisäksi vuosina 2024–25 hän toimii URBACT-ohjelman ”Residents of the Future”-vetovoimahankkeen koordinaattorina.

Markkinointi- ja viestintätiimi pyrkii työllään tukemaan Iisalmen strategian toteutumista ja synnyttämään ja vahvistamaan pito- ja vetovoimaa, jonka myötä Iisalmi on vuonna 2030 Suomen houkuttelevin seutukaupunki – kaupunki, jossa asukkaat ja elinkeinoelämä voivat hyvin. Vuonna 2024 tiimin tärkeimpiä tehtäviä ovat olleet verkkosivu- ja intranet-uudistuksen loppuunsaattaminen, By Iisalmi -markkinointistrategian ja erityisesti vastuullisuuskonseptin jalkauttamisen jatkaminen ja muuttaja- ja investorikampanjointi, seudullisen Iisalmi ja tienoot -matkailustrategian toimenpiteiden toteuttaminen ja verkoston sitouttaminen sekä yleinen pito- ja vetovoimaa ja hyvinvointia vahvistava markkinointi esimerkiksi erilaisia lähettiläitä osallistaen ja kulttuuri- ja liikuntapalveluita, kuten uuden Saukko-uimahallin palveluita, aktiivisesti ja kekseliäästi esille nostaen.

Markkinointi- ja viestintätoimenpiteet nivotaan mahdollisuuksien mukaan synergisesti osaksi hankkeiden toimenpiteitä. Kaikella markkinoinnilla ja viestinnällä vahvistetaan ilmapiiriä, jossa kaupungin slogan ja lupaus ”Emme odota ihmeitä. Teemme niitä.” toteutuu mahdollisimman monella elämän osa-alueella, olipa kyse yrittämisestä ja urasta, koulutuksesta tai harrastamisesta.

Hanke- ja projektipalvelut

Elinvoimapalvelut koordinoi kaupungin hanke- ja projektitoimintaa sekä kaupunkikehittämisen palveluita. Toiminnan vastuuhenkilönä toimii yritysasiantuntija ja toimintaa ohjaa hanketiimi, jossa on edustajat kaikilta toimialoilta.

Ylä-Savon viiden kunnan yhteinen seuturahajohtokunta jatkaa toimintaansa ja vuonna 2024 Iisalmi panostaa edellisvuosien tapaan 5 €/asukas eli siihen varataan 110 000 € aluekehitysrahaa. Panostus kohdistuu ennen kaikkea Ylä-Savon seudun elinkeinoelämää tukeviin hankekonaisuuksiin sekä aluekehityshankkeisiin. Lisäksi vuosina 2024–25 kaupunki osallistuu Ylä-Savon osaamisen kehittämisen mallin rakentamiseen osaksi Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän palvelutoimintaa ja rahoittaa sitä 1 €/asukas eli n. 21 000 € / vuosi. Ylä-Savon Veturi ry:n kautta Leader-rahoitukseen varataan 2,5 €/asukas vuoden 2020 asukasluvun pohjalta yhteensä 53 250 €/vuosi.

EU-ohjelmakausien vaihdoksesta johtuen useimmat kaupungin toteuttamat hankkeet päättyivät vuoden 2023–24 vaihteessa, minkä jälkeen uusien rahoituspäätösten saaminen kehittämiss-hankkeisiin on osoittautunut haastavaksi. Elinvoimapalveluiden ja sivistyspalveluiden yhteinen Tulevaisuuden Osaajat TULOS -hanke jatkaa edelleen toimintaansa ja suunnittelee yrittäjyyskasvatukseen liittyvää toimintamallia varhaiskasvatuksesta lukiokoulutukseen sekä toteuttaa yrittäjyyskasvatukseen liittyviä toimenpiteitä. Hankkeessa työskentelee yksi kokoaikainen projektipäällikkö hankkeen loppuun 31.10.2024 saakka sekä 20 % työpanoksella yrittäjyyskasvatuksen vastuopettaja, jonka tehtävä hankkeessa päättyi kevätlukukauden 2024 loppuun.

Elinvoimapalveluiden yhteyteen tiukasti nivoutuva Iisalmen Teollisuuskylä Oy on päätoteuttajana maakunnallisessa TechSavo -hankkeessa. Tavoitteena on teknologia-alan pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen. Hankkeen toteutuksessa vastaa Teollisuuskylässä yksi päätoiminen projektipäällikkö sekä 50 % työpanoksella yritysasiantuntija. Lisäksi Teollisuuskylä toimii osatoteuttajana Kestävän teknologian osaamiskeskittymä KesTech-hankkeessa 50 % yritysasiantuntijan työpanoksen voimin. Molemmat hankkeet kestävät 31.3.2026 saakka.

Iisalmen kaupunki toimii ”Suunnitelmallisen ilmastotyön jalkauttaminen Pohjois-Savossa” -hankkeessa Ylä-Savon osatoteutuksesta vastaavana. Hankkeen seudullinen ilmastokoordinaattori työskentelee Iisalmen lisäksi Kiuruveden, Sonkajärven ja Lapinlahden alueella koordinoiden ja toteuttaen sekä seudullisen että kuntakohtaisten ilmasto-ohjelman käytännön toimenpiteitä. Hanke kestää vuoden 2025 loppuun saakka.

Kaupunki osallistuu ajalla 1.6.2023 – 31.12.2025 URBACT-ohjelman kansainväliseen hankkeeseen ”Residents of the Future”, jonka tavoitteena on löytää uusia keinoja veto- ja pitovoiman parantamiseen pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa. Hankkeessa on mukana Iisalmen lisäksi 9 eri kaupunkia eri puolilta Eurooppaa.

Muita elinvoimapalveluiden hankerahasta tuettavia hankkeita ovat mm. maakunnallinen Mieliteko 2.0 -hanke, Itä-Suomen Yrityskylä ja Savonian Business Center yhteistyö.

Kansainvälisyyspalvelut

Vuoden 2023 alusta alkaen maahanmuutto- ja pakolaispalvelut yhdistyvät työllisyysyksikön kanssa ja yksikön nimi muuttui työllisyys- ja kansainvälisyys palveluiden yksiköksi.

Vuoden 2023 alusta saatiin voimaan uusi sopimus kuntien välisestä yhteistyöstä, jonka nimeksi muodostui: ”Sopimus Ylä-Savon kuntien yhteisestä maahan muuttaneiden neuvontapalvelusta.” Sopimuksen osapuolina ovat Iisalmi, Kiuruvesi, Lapinlahti, Sonkajärvi, Vieremä,

Pielavesi, Keitele ja Rautavaara. Sopimusta tullaan päivittämään vuoden 2024 aikana ja se koskee jatkossa Ylä-Savon työllisyysalueen kuntia. Uusi sopimus astuu voimaan 1.1.2025.

Kansainvälisyyspalveluiden asiakkaat ovat kotoisin ympäri maailman. Asiakkaisiin kuuluvat myös kuntapaikan ja oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat, tilapäisen suojelun statuksella olevat, työperäiset maahanmuuttajat, kansainväliset kausityöntekijät, opiskelijat, yritykset ja työnantajat sekä alueen toimijat ja yhteistyökumppanit. Kokonaisuutena kansainvälisyyspalveluiden asiakasmäärät ovat kasvaneet.

Pakolaistyön asiakaskuntaan kuuluvat kiintiöpakolaiset sekä oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat. Iisalmen kaupunki jatkaa kiintiöpakolaisten vastaanottoa toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella ja vastaanottaa vuosittain 20–25 kiintiöpakolaista. Suomeen otettavien kiintiöpakolaisten kokonaismäärä on pienempi kuin vastaanotosta kiinnostuneiden kuntien paikkojen määrä, joten tästä johtuen Iisalmissa otetaan vastaan kaikkia kansallisuuksia mitä Maahanmuuttovirasto tarjoaa. Vuoden 2024 aikana Iisalmeen saapuu vain 10 kiintiöpakolaista, joista ainakin osa on Syyriasta. Tähän mennessä Iisalmeen on saapunut afgaaneja, syyrialaisia sekä eritrealaisia. Pakolaisten kanssa työskentelee kaksi vakinaista työntekijää ja heillä on asiakkaita tällä hetkellä n. 110 henkilöä.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä toimintaan ei tullut suuria muutoksia, sillä kunnat vastaavat kiintiöpakolaisten vastaanotosta. Uudistuksen myötä aiemmissa tilinpäätöksissä tuloina näkyneet terveydenhuollon erityiskorvaukset siirtyivät hyvinvointialueelle. Tästä johtuen vuoden 2023 jälkeen tilinpäätökset eivät ole enää vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin.

Maahanmuuttoneuvonnan asiakaskuntaan kuuluvat Suomeen työperäisesti, perhesiteen tai opiskelun perustella saapuvat maahanmuuttajat sekä paikalliset yritykset, joilla on maahanmuuttajatyöntekijöitä tai jotka suunnittelevat palkkaavansa heitä. Maahanmuuttoneuvonnassa on korostunut erilaiset lupaprosessit, mutta palvelun tarvetta olisi entistä enemmän muissakin asioissa mm. asunnon järjestämisessä, koulutusasioissa, sekä palveluneuvonnassa. Maahanmuuttoneuvonnassa toimii yksi vakinainen työntekijä.

Maahanmuuttoneuvonnan toimintakuluja katetaan yhteistyökuntien maksamilla osuuksilla, jotka laskutetaan kunnissa asuvien maahanmuuttajien määrän mukaisesti, sekä alkukartoituksesta saatavilla korvauksilla. Pakolaistyön toimintakulut katetaan käytännössä kokonaan pakolaisista maksettavilla valtion laskennallisilla korvauksilla. Pakolaistyön yhteistyökuntia laskutetaan kunnissa asuvien pakolaisten lukumäärän mukaisesti yhteistyösopimuksen mukaisesti. Tämän lisäksi ELY-keskus korvaa kaupungille pakolaisten vastaanotosta aiheutuneet kustannukset (mm. odotusajan vuokrat, tarvikehankinnat) ja tulkkauskulut. Tarkoituksena on pyrkiä

kustannusneutraaliin toimintaan. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisessä huomioidaan asetetut kehittämiskohteet; liikunnan ja harrastusten sekä liikuntaolosuhteiden edistäminen, joissa tavoitteena on Kaiken kansan ulkoilupäivien ja tapahtumien järjestäminen yhdessä kolmannen sektorin kanssa niin, että eri ikäryhmät ja eri kansallisuudet kohtaavat toisensa.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalvelut hoitavat keskitetysti Iisalmen kaupungin työllisyydenhoidon sekä tukee kuntalaisten työllistymistä muille työnantajille. Iisalmen kaupunki on mukana Kuopion seudun työllisyyden kuntakokeilussa, jossa osa valtiollisen TE-toimen asiakkaista ja asiakastyön prosessista siirrettiin kotikunnan vastuulle. Valtaosa asiakastyöstä kohdentuu työllisyyden kuntakokeilun viranomaisvelvoitteisiin asiakastyön osana. Iisalmen kaupungin työllisyyspalveluissa jatketaan aiempaa työllisyyden palvelukokonaisuutta alla kuvatun mukaisesti.

Kun vuoden 2023 alusta palvelurakennetta muutettiin, niin silloin sijoitettiin kansainvälisten palveluiden tiimiin kaikki kuntakokeilussakin maahanmuuttaja-asiakkaiden kanssa työtä tekevät asiantuntijat. Palvelurakenteeseen ovat vaikuttaneet ja tulevat vaikuttamaan ukrainalaiset, jotka olivat tilapäisen suojelun -statuksella ja saivat kotikuntaoikeuden. Tämä kohderyhmä lisää työllisyyspalveluiden tehtäväkenttää sekä kuntakokeilussa, mutta myös kaupungin työllistämispalveluissa.

Työllisyyspalveluiden perinteinen ydin on määräaikaisten työllistämisjaksojen tarjoaminen kuntalaisille: palkkatukityöllistäminen kaupungin organisaatioon ml. lain julkisista työvoima- ja yrityspalveluista mukainen ikääntyneen työnhakijan velvoitetyöllistäminen. Työllistämistä jatketaan aiempien vuosien tasolla. Aiempaa vahvemmin työllistämisjaksoihin pyritään kytke-
mään opinnollistaminen eli osaamisen todentaminen esim. näyttötutkinnoilla tai osatutkintojen suorittamisella.

Työllisyyspalveluilla on voimassa kolme palvelusopimusta: työllistämisen palvelusopimus TOIMI-säätiön kanssa, nuorten työpajatoiminnan sopimus Iisalmen Nuorison Tuki Ry:n kanssa, sekä palvelusopimus työttömien toimintapaja Ry:n kanssa. Näillä sopimuksilla mahdollistetaan eri tasoista etenemistä kohti työmarkkinoita niin työnhakutaitojen päivittämisen kuin työllistymisenkin vaiheissa.

Vuonna 2024 jatkettiin sekä järjestö- että yrityssektorin työnantajien tukemista työllistämisessä Iisalmi-tuella (varaus 250 000 €). Iisalmi-tuen myöntökausi on kesken, joten toteumaa on vaikea arvioida kesken vuoden. Tuella katetaan työllistämisestä aiheutuvia varuste-, laite-, opastus- ja muita vastaavia kuluja.

Työllisyyspalvelut tukevat nuorten (16–29 v.) iisalmelaisten kesätyöllistämistä kahdella eri tukimuodolla: työnantajalle maksettava kesätyötuki enintään 400 euroa työsuhdetta kohti (80 000 €, käytetty 30.6. mennessä 36,8 %); sekä nuorelle itselleen maksettava kesä- tai miniyrittäjätuki 300 euroa yrittäjää kohti (9 000 €, käytetty 30.6. mennessä 43,3 %).

Seudullisena palveluna Iisalmen kaupunki johtaa yhdeksän kunnan, Kelan ja TE-toimiston yhteistoimintamallia, työllistymistä edistävää monialaista yhteispalvelua (Iisalmen seudun TYP). TYP-kokonaisuuden kustannuksiin tulee maksuosuuksia muilta kahdeksalta kunnalta (netto 20 700 €). Vuoden 2023 alusta palvelusopimus uusittiin vastaamaan hyvinvointialueuudistusta ja sen myötä muuttunutta lakisääteistä toimijaverkostoa. Vuoden 2025 alusta tulee uusi sopimus, joka koskee Ylä-Savon työllisyysalueen kuntia. Sen valmistelu on aloitettu TYP-johdoryhmässä.

Omana toimintana toteutettavien ja lakisääteisten palveluiden toteuttamiseksi työllisyyspalvelut tekevät laajaa verkostoyhteistyötä mm. alueen monitahoisessa työllisyysverkostossa; kuntoutuksen toimijaverkostossa ja Ohjaamo-palvelussa; sekä toteuttaa henkilökohtaista palvelutyöskentelyä sekä työnantaja- että työnhakija-asiakkaiden kanssa. Lisäksi työllisyyspalveluiden yksikkö rahoittaa liikunta- ja viherpalveluissa toteutettavaa ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa henkilöstö- ja tilakustannusten osalta ja rahoittaa työllistettyjen ja työtoimintajakson osallistujien työ- ja suojavaatetushankinnat. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi huomioidaan asetetut kehittämiskohteet; Osallistaminen ja kuuleminen, joissa kuntouttavan työtoiminnan suunnittelu tapahtuu yhdessä osallistujien kanssa, niin että toimintaan kuuluu liikuntaryhmiin osallistuminen ja omaehtoisen liikunnan tukeminen.

Työllisyyspalveluiden toiminta tukee ensisijaisesti vetovoiman ja kasvun sekä osaamisen ja hyvinvoinnin strategisia ohjelmia. Työllisyyspalveluiden kokonaisuudessa työskentelee 20 henkilöä: kaupungin työllisyysasiantuntijat (kaksi vakituista ja viisi määräaikaista) sekä TE-toimiston kuntakokeiluun kohdentama henkilöstö (noin 10 htv), työvalmentaja ja työllisyyskoordinaattori/TYP-johtaja ja työllisyys- ja kansainvälisyyspäällikkö. Palvelurakenne painottuu erityisen vahvasti kuntakokeiluun ja sen asiakaspolkujen edistämiseen kunnallistenkin työllisyydenhoidon keinojen avulla. TE-palveluista kohdennetun henkilöstön palvelussuhde etuineen säilyy valtiolla, mutta työnjohto-oikeus on kaupungilla.

Yksikön kustannuspaikoilta todennetaan kaupungin kuntakokeiluun kohdentama, lain edellyttämä taloudellinen resursointi mm. tilat, henkilöstökuluja sekä työnantajan tukia kohdennettuna siirtyvälle asiakasjoukolle. Suurimmat kustannukset työllisyydenhoidosta aiheutuvat työmarkkinatuen kuntaosuuslaskutuksesta sekä työllistämisen edistämisen kustannuksista.

Tuloina yksikölle kohdentuvat työllistämisen palkkatukiosuudet sekä TYP-toiminnan kunta-osuuslaskutus. Epäsuorina tuloina toteutuvat työllistettyjen työpanos omassa organisaatiossa, palkkatyöjaksojen verotulokertymät ja menomuutoksena pienentyvät työttömyydestä aiheutuvat kustannukset. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen vuodelle 2024 on varattu 1,8 M€, josta 30.6. mennessä on toteutunut 48,6 % eli 0,874 M€.

Työllisyyspalveluiden henkilöstö on osallistunut Ylä-Savon työllisyysalueen valmisteluihin erilaisissa valmisteluryhmissä.

5.4 Lomituspalvelut

1930 Lomituspalvelut	TA 2024	TA2024 m	TA+m 2024	Tot. 2024	Jälj. 2024	Tot %
Tuotot ja kulut						
Toimintatuotot	18 663 700	0	18 663 700	9 218 846	9 444 854	49,4
Toimintakulut	-14 119 400	0	-14 119 400	-6 935 805	-7 183 595	49,1
Henkilöstökulut	-4 198 900	0	-4 198 900	-1 932 319	-2 266 581	46,0
Toimintakate	345 400	0	345 400	350 722	-5 322	101,5
Laskennalliset kustannukset	-495 500	0	-495 500	-247 750	-247 750	50,0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-18 813 800	0	-18 813 800	-9 115 874	-9 697 926	48,5

Vuoden 2023 alusta Pohjois-Savon maakunnassa toimineet kaksi yksikköä yhdistyi Pohjois-Savon lomituspalveluksi. Yhdistämisestä johtuvat toimet jatkuivat edelleen.

Lomatoimen henkilöstön ammattitaitoa kehitetään ja ylläpidetään koulutussuunnitelman mukaisilla koulutuksilla. Henkilöstön ammattitaito ja koulutustarpeet kartoitetaan mm. kehityskeskusteluissa ja osaamisen kartoituksella. Ammattitaitoa lisäävää koulutusta järjestettiin suunnitelman mukaisesti.

Lisäksi lomittajien luona tehdään säännöllisesti työnjohdollisia tilakäyntejä, joissa myös kartoitetaan koulutustarpeita mm. havainnoimalla työskentelyä. Maatilojen olosuhdekartoitukset päivitetään kolmen vuoden välein (työsuojelu). Lomituspalvelulain 16 §:n mukaan paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän maatalousyrittäjän ja paikallisyksikön tulee toimia yhteistyössä työturvallisuuden takaamiseksi lomitustyössä. Hallintojen yhdistymisvaiheessa tuli tilakäynteihin viivettä, näitä tilakäyntejä on edelleen alkuvuoden aikana tehty.

Tilojen määrän lasku yhdessä tilakoon kasvun ja ammattitaitovaatimusten lisääntymisen vuoksi vaatii sopeutumista henkilöstöltä. Lomitetujen päivien määrää seurataan, päivien määrän kehitys on arvion mukainen alkuvuonna. Rekrytoinnissa alkuvuonna tuli onnistumisia, mutta myös hakukierroksia, joissa ei saatu tavoitteen mukaista määrää ammattitaitoisia

lomittajia. Ostopalveluyrittäjien kilpailutus aloitettiin keväällä.

Maatalousalan tapaturma- ja sairastumisalttius tiedostetaan ja lomittajien sairauslomia pyritään vähentämään mm. esimiestyön keinoin sekä koulutuksella. Näistä poissaoloista johtuvia kustannuksia pyritään pienentämään vahvistamalla esimiestyötä sekä kehittämällä hallinnon työprosesseja. Työnjohdollisten tilakäyntien ja kehityskeskustelujen määrää lisätään, lomituspäalveluohjaajien tehtävässä painotetaan kenttätöitä. Maatalouslomittajille tarjotaan työnohjausta ammattitaitoisen työnohjaajan suorittamana ryhmä- tai yksilömuotoisesti toteutettuna. Hallinnon henkilöstön määrää sopeutetaan lomitettujen päivien määrän muuttuessa ja las-kiessa. Työnohjauksen aloittaminen toteutui ja ensimmäiset palautteet ohjauksista ovat olleet kiitettäviä. 2024 vuosi on työturvallisuuden teemavuosi ja tämä on näkynyt tiedottami-sena myös yrittäjien suuntaan sekä erilaisina koulutuksina. Pohjois-Savon lomituspäalvelut ovat mukana myös kansainvälisessä SafeHabitus- hankkeessa tuomassa lomituspäalvelujen näke-myksen maatalousyritysten työturvallisuuteen.

Asiakaspäalautekysely toteutetaan vuosittain, arviointiasteikko 1–5. Asiakkaiden tyytyväisyys lomituspäalveluihin tavoitteena vähintään 4,0. Asiakkaiden tyytyväisyys paikallisyksikön asia-kaspäalveluun, tavoitettavuuteen ja tiedonsaannin riittävyteen tavoitteena vähintään 4,0. Asiakaspäalautejärjestelmää kehitetään yhdessä muiden paikallisyksiköiden kanssa. Asiakas-päalvelukyselyssä arvosana jäi 3,9, eli hienoista laskua tyytyväisyydessä päalveluihin havaitaan. Valtakunnallinen asiakaspäalaut toteutettiin Kantar -tutkimuksena, ja tämän tutkimuksen mu-kaan asiakastyytyväisyys on hieman myös valtakunnallisesti laskenut. Mela tiedotteessaan mainitsee hallintojen yhdistymisestä johtuvien eri yksiköiden käytäntöjen yhtenäistämässä saadusta päalautteesta, joka on huomattu myös Pohjois-Savon yksikön alueen asiakaspäalaut-teissa.

Lomahallinnon kehittämiseen liittyviä toimia jatketaan edelleen. Jatketaan 2023 aloitettua sähköisen asionnin lisäämistä, niin yrittäjien hakemus- ja laskutusasioissa kuin maatalouslo-mittajien palkkaprosessissa, Melan Lomitusnetti -ohjelman toimivuuden rajoissa. Maatalous-yrittäjien lomaoikeuteen liittyvät päätökset pääsääntöisesti lähetetään nyt sähköisesti. Siilin-järven työntekemisen pisteen vuokrauksen päättämistä ryhdytään valmistelemaan, koska lo-mitusjärjestelyjen kolmen tiimin mallista siirryttäneen järjestelemaan lomitukset kahdessa tii-missä. Työprosesseja kehitetään osallistumalla myös valtakunnalliseen lomahallinnon kehittä-mistyöhön yhdessä Melan kanssa. Osallistuttiin lomituspäalvelujen valtakunnallisten tavoittei-den määrittelyyn yhteistyössä Melan kanssa.

6. Ylä-Savon maaseutuhallinnon yhteislautakunta

19 Ylä-Savon maaseutuhallinnon yhteislautakunta	TA 2024	TA2024 m	TA+m 2024	Tot. 2024	Jälj. 2024	Tot %
Tuotot ja kulut						
Toimintatuotot	344 400	0	344 400	257 433	88 967	74,7
Toimintakulut	-333 900	0	-333 900	-165 716	-168 184	49,6
Henkilöstökulut	-116 900	0	-116 900	-53 491	-63 409	45,8
Toimintakate	-106 400	0	-106 400	38 226	-144 626	-35,9
Laskennalliset kustannukset	-12 200	0	-12 200	-6 220	-5 980	51,0
Laskennalliset tuotot	0	0	0	120	-120	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-463 000	0	-463 000	-225 307	-237 693	48,7

Riskit

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Korjaavat toimenpiteet riskin toteutuksessa	Tila
Toiminta ei täytä maksajavirastosopimuksen vaatimuksia ja palvelutavoitteita.	Toimivat toimintaprosessit ja seurantajärjestelmät tehtävien hoitamiseksi aikataulussa ja laadukkaasti.	Prosessien ja seurantajärjestelmän perusteellinen arviointi ja kehittäminen.	

Strategiset tavoitteet

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen				
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen	Kehitämme työprosessesja ja seurantaa	Maksajavirastosopimuksen palvelutavoitteiden täyttyminen 100 %	Ensimmäisen vuosipuoliskon aikana ei ollut sellaisia poikkeamia, jotka vaarantaisivat tavoitteen täyttymisen.	

Maaseutuelinkeinohallinto on hoidettu suunnitellusti. Maatalousyrittäjien palvelu osin etäpalveluina on muodostunut rutiiniksi myös asiakkaille. Maaseutuhallinnon tärkein tehtävä, maatilayrittäjien toiminnan tukeminen, on täyttynyt.

Tukea hakevien maatilojen määrä väheni EU:n uuden rahoituskauden toisena vuotena peltotukien haussa 3,2 % ollen nyt 871. Iisalmen osalta väheneminen oli 1,6 % (243 tilaa), Lapinlahden 4,8 % (278), Sonkajärven 2,7 % (143) ja Vieremän 3,7 % (207). Käytännössä haku tapahtui täysin sähköisesti, myöhässä paperihakemuksen toimitti ainoastaan yksi hakija.

Maatalousyrittäjätoiminnan aloittaneita oli koko yhteistoiminta-alueella yhteensä 7, joista 3/4 sivutoimisia. Kiinnostus jatkaa luopuvien maatalousyrittäjätoimintaa on vähäinen, viime vuosien vähäin määrä on puolittunut tämän vuoden osalta.

Uusia navettarakennushakkeita on yhteistoiminta-alueella käynnissä kaksi, toinen Sonkajärvellä ja toinen Lapinlahden Varpaisjärvellä. Muutoin investoinnit kohdistuvat aurinkoenergiaratkaisuihin ja eläinten hyvinvointia parantaviin toimiin. Tulevaisuuteen uskovat maatalousyrittäjät hakevat kannattavuuden parantamista investoimalla tehokkaampaan tuotantoon ja uusiin ratkaisuihin.

Maaseudun kehittämistehtäviä on tehty yleisellä tasolla yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vieremällä on käynnistynyt tilusjärjestelyhanke, jossa kunta on mukana.

7. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Lautakunnan tehtävänä on edistää iisalmelaisten hyvinvointia ja sivistystä tarjoamalla monipuolisia ja nykyaikaisia koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluja sekä vahvistaa alueen kulttuuri-perintöä ja iisalmelaisten yhteenkuuluvaisuutta tarjoamalla monipuolisia terveyttä ja hyvinvointia edistäviä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluja.

Varhaiskasvatuspalvelujen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tavoitteena on annetuilla resursseilla kasvattaa yhteiskunnan jäseniä, joilla on hyvät ja monipuoliset tiedot, taidot sekä asenteet jatko-opintoihin, elämänhallintaan ja elinikäiseen oppimiseen. Ruokapalveluiden tehtävänä on valmistaa taloudellisesti maukasta, ravitsevaa ja laadukasta ruokaa koulujen sekä päiväkotien asiakkaille.

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on edistää alueen asukkaiden hyvinvointia tuottamalla, tuella ja edistämällä monipuolista kulttuuritoimintaa.

Kirjaston tehtävä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa. Iisalmen kansalaisopisto tarjoaa vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille ja Ylä-Savon musiikkiopisto laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta musiikissa. Liikuntapalvelujen tärkeimpänä tavoitteena on liikunnallisen elämäntavan, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Nuorisopalveluiden tavoitteena on nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen sekä nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen.

Strategiset tavoitteet

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Inspiroiva Iisalmi				
Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä ole-malla mukana kokei-luissa.	Vapaa-aikasi-lojen ja palve-lujen merki-tys asukkaai-den tekemi-ässä ja koke-misessa.	Kulttuurikeskuksen kä-vijämäärä Uimahallin kävijämäärä Musiikki ja kansalais-opiston opiskelijamää-rät Nuorisotila Luukun kä-vijämäärä Kävijämäärät pysyvät vähintään edellisvuoden tasolla.	152 401 105 245 1 628 4 239	
Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjon-nastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti	Kolmatta sek-toria hyödyn-netään palve-lujen tuotta-misessa sopi-muspohjai-sesti.	Sopimusten määrä vä-hintään edellisvuoden tasolla.	4h siirrettiin sopimus pohjaisiin avustuksiin	
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannusta-malla omatoimiseen lii-kunnan ja kulttuurin har-rastamiseen sekä tarjoa-malla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Arjen hyvinvointia edis-tävät elinta-vat lisäänty-vät kaikissa ikäryhmissä ja huomioidaan kaikissa pal-veluissa.	Nuorten alkoholin-käyttö ja tupakointi / tulos on parempi kuin edellisessä kouluter-veyskyselyssä. Tuntee itsensä yksi-näiseksi/ tulos on pa-rempi kuin edellisessä kouluterveyskyselyssä.	1,9 % (2023), 2,2 (2021) Käyttää alkoholia viikoittain, 8. ja 9. lk oppilaista. 3,6 % (2023), 1,5 % (2021) Käyt-tää alkoholia viikoittain, lukion 1. ja 2. lk oppilaista 12,6 % (2023), 12,0 (2021) käyt-tää päivittäin jotain tupakka-tuotetta tai sähkösavuketta 8. ja 9. lk oppilaista. 0,7 % (2023), 0,7 % (2021) Tu-pakoi päivittäin, 1. ja 2. lk oppi-laista 12 % (2023), 15 % (2021) tuntee itsensä yksinäiseksi 8. ja 9. lk oppilaista. 14 % (2023), 16 % (2021) Tuntee itsensä yksinäiseksi, lukion 1. ja 2. lk oppilaista	

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Inspiroiva Iisalmi				
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Perheiden ja lasten liikuttamisen edistäminen (hallitusohjelmassa) sekä lasten ja nuorten tasa-arvoisen kulttuuriosallistumisen mahdollistaminen.	Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus / kouluterveyskysely. Kansalaisopiston opiskelijamäärä vähintään edellisvuoden tasolla. Kulttuurikasvatussuunnitelmat käytössä.	94 % 8. ja 9. lk ja 98 % lukion 1. ja 2. lk harrastaa jotain väh. 1 krt/vko, 84 % 4. ja 5. lk oppilaista harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa. Kansalaisopisto ok Kulttuurikasvatussuunnitelmat ovat käytössä.	
Huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoidusti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätasoille ja kohderyhmille	Ikäihmisten kulttuuri- ja liikuntapalvelujen kehittäminen ja saatavuuden parantaminen.	Uusia toimintamalleja otettu käyttöön kirjasto- ja kulttuuripalveluissa vähintään kaksi kappaletta. Ikäihmisten kulttuurisuunnitelmat käytössä. Myytyjen seniorikorttien määrässä kasvua 5 %.	Kirjastossa yhteistyökokeilu PSHVA etäryhmätoiminnan kanssa. Kulttuurisuunnitelmaselvitys valmistunut. Kasvu 36 %	

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Inspiroiva Iisalmi				
Kehitämme uusia yrityslähtöisiä koulutusmalleja ja toimimme aktiivisesti ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutusmahdollisuuksien lisäämiseksi alueella yhteistyössä oppilaitosten kanssa	Yrittäjyyskasvatusta toteutetaan varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Toisen asteen yhteistyötä (MAHIS) kehitetään ja siitä tiedotetaan laajemmin.	Nuorten yrittäjien (NY) määrä säilyy vähintään edellisvuoden tasolla. Osallistuvien määrä säilyy vähintään edellisvuoden tasolla.	Toteutui Toteutui	
Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen	Turvataan kolmannen sektorin toimintaedellytykset hyvinvoinnin edistämiseksi.	Avustuspäärahat ovat vähintään edellisvuoden tasolla.	Toteutui	
Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen	Koulut, päiväkodit ja muut toimitilat ovat viihtyisiä ja innostavat oppimaan.	Kouluterveyskysely Lapset ja nuoret pitävät koulunkäynnistä enemmän kuin Suomessa keskimäärin.	Toteutui osittain. Suomi/Iisalmi 4.-5. lk 73/74 % 8.-9. lk 52/50 % lukio 1.-2. 62/78 %	

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Korjaavat toimenpiteet riskin toteutuessa	Tila
Kiinteistöjen heikko kunto tai viat vaikuttavat toiminnan järjestämiseen.	Säännölliset kuntotarkastukset/katselmukset. Ilmoituksen ongelmista kiinteistönhuoltojärjestelmään.	Uusien/korvaavien toimitilojen hankkiminen	
Toimitilojen heikko kunto vaikuttaa palvelutuotannon imagoon.	Aktiivinen tiedotus korjaustoimenpiteistä.	Aktiivinen ote/toiminta ongelman ratkaisussa ja niistä tiedottamisessa	

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Korjaavat toimenpiteet riskin toteutuessa	Tila
Työskentelyn olosuhteista johtuvat tai työtehon merkittävät heikkenemiset / sairaslomat	Ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen, ikäohjelma, aktiivisen tuen toimintamalli	Yhteistyö työterveyden ja työsuojelun kanssa, työnkierto, työaikajousot, TYKY-toiminta.	
Yksikön palvelutuotanto joudutaan keskeyttämään mm. omaisuus- tai epidemiavahingon vuoksi.	Omavalvonta toteutetaan ohjeiden mukaisesti. Kunnossapito säännönmukaista. Henkilöstön koulutuksesta huolehditaan.	Toiminnan uudelleen järjestäminen.	
Tietojärjestelmiin liittyvissä rekisterin ylläpidossa ei onnistuta ja salassa pidettäviä tietoja vuotaa ulkopuolisille.	Pääkäyttäjien osaamistaso pidetään koulutusten avulla korkeana. Henkilöstöä koulutetaan tietoturvan ja lainsäädännön osalta säännöllisesti. Käyttöoikeuden tarkastetaan säännöllisesti.	Tehdään tarvittavat tietoturvailmoitukset.	
Pätevyysvaatimukset täyttävää henkilöstöä ei saada hakemaan avoimia työtehtäviä	Osallistutaan erilaisiin rekrytointitilaisuuksiin sekä markkinoidaan lisäsalmen kaupunkia hyvänä asuinpaikkana ja työnantajana.	Palkataan epäpäteviä määräaikaista ja laitetaan paikka uudelleen hakuun.	
Väkivaltainen asiakas/henkilö toimipisteessä.	Kartoitetaan tehtävät, joissa väkivaltilanteita voi sattua. Koulutetaan henkilöstöä. Hankitaan hälytysjärjestelmiä.	Järjestetään kriisiapua.	
Syntyvyyden alenemiseen ei reagoida riittävästi palvelutuotannossa.	Palvelutarpeen mahdollinen väheneminen huomioidaan investoinneissa, rekrytoinneissa ja toiminnan suunnittelussa.	Palvelutuotannon sopeuttaminen kysyntään.	

7.1 Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto

3000 Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	-	-	-	-	-	0
Henkilöstökulut	- 375 300	-	375 300	- 183 420	- 191 880	48,9
Toimintakulut	- 565 000	-	565 000	- 286 527	- 278 473	50,7
Toimintakate	- 940 300	-	940 300	- 469 948	- 470 352	50,0
Muut laskennalliset kustannukset	- 2 053 700	-	2 053 700	- 1 027 090	- 1 026 610	50,0
Laskennalliset tuotot	2 618 500	-	2 618 500	1 309 494	1 309 006	50,0
Tehtävän kokonaiskustannukset	- 375 500	-	375 500	- 187 544	- 187 956	49,9

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallintoon kuuluvat lautakunta, hyvinvointijaosto, toimialajohtaja sekä vastuualueiden johtajat. Osa kustannuksista kohdistetaan toimintayksiköihin vyörytyserinä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala myöntää vuosittain avustuksia iisalmelaisille rekisteröityneille yhdistyksille sivistys- ja hyvinvointilautakunnan päättämien (24.2.2023 §10) avustusten myöntämisperusteiden mukaisesti. Vuoden 2024 avustussumma on 371 100 euroa ja myönnettyistä avustuksista on 30.6.2024 mennessä maksettu 58,2 %.

7.2 Varhaiskasvatus -vastuualue

3100 Varhaiskasvatus	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	511 400	-	511 400	429 483	81 917	84,0
Henkilöstökulut	- 5 996 700	-	5 996 700	- 3 033 011	- 2 963 689	50,6
Toimintakulut	- 7 832 300	-	7 832 300	- 4 013 036	- 3 819 264	51,2
Toimintakate	- 13 317 600	-	13 317 600	- 6 616 564	- 6 701 036	49,7
Poistot ja arvonalentumiset	- 10 400	-	10 400	- 3 691	- 6 709	35,5
Muut laskennalliset kustannukset	- 839 000	-	839 000	- 463 345	- 375 655	55,2
Laskennalliset tuotot	-	-	-	43 845	43 845	****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-14 678 400	-	14 678 400	- 7 469 238	- 7 209 162	50,9

Lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen, jota tulee saada perheen tarpeen mukaan myös iltaisin, öisin ja viikonloppuisin. Varhaiskasvatuslaki säätelee varhaiskasvatustoiminnan tavoitteet. Toiminnassa tulee huomioida lapsen etu.

Orpon hallitusohjelman mukaisesti varhaiskasvatuksen asiakkaiden terveyden, hyvinvoinnin ja

tasa-arvon edistämiseksi, kehittämisalueina olivat varhainen puuttuminen ja vanhemmuuden tukeminen sekä liikunta- ja kulttuurikasvatuksen kehittäminen. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä koulutettiin Ihmeelliset vuodet -menetelmäosaajiksi ja varhaiskasvatuksen liikkumissuunnitelman tekeminen aloitettiin yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa toimenpiteinä hallitusohjelmaan kirjatuille tavoitteille.

Lapsimäärän väheneminen syntyvyyden alenemisen myötä noudatti suunnitelmavuosien ennustetta. Ennakointina lapsimäärän vähenemiseen päivitettiin perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelma sekä tehtiin talous- ja henkilöstösuunnitelmat vastaamaan vähenevää palveluntarvetta.

Perusopetuslain (§ 26a) mukaan lapsen on osallistuttava ennen oppivelvollisuuden alkamista vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunnan on osoitettava esiopetuspaikka jokaiselle lapselle. Esiopetus toteutetaan opetushallituksen hyväksymien esiopetussuunnitelman perusteiden ja sen mukaan laaditun lisälmen kaupungin esiopetussuunnitelman pohjalta.

Koulujen erilliset esiopetusryhmät tekivät joustavaa VIRTATA-toimintaa esi- ja alkuopetuksen yhteistyönä. Esiopetuksessa uudistettiin ja vahvistettiin valmistavan opetuksen ja opiskelu-huollon käytänteitä.

Orpon hallitusohjelman mukaisesti selkiytettiin varhaiskasvatuksen sosionomin roolia luomalla neljä varhaiskasvatuksen sosionomin vakanssia ja ottamalla käyttöön varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäväkuva ja tehtävänkohtainen palkkaus.

Varhaiskasvatus kehitti lapsiperheiden hyvinvointia edistäviä palveluja monitoimijaisesti yhdessä lasten ja perheiden sekä eri hallinnonalojen viranomaisten, järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Avoimen varhaiskasvatuksen kokeilun myötä toiminta vakinaistettiin osaksi varhaiskasvatuksen toimintoja. Avoimen varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään siirrettiin kaupungin vakituinen ja kelpoinen työntekijä. Avoimen varhaiskasvatuksen yhteistyö Perheentalo Onnin ja Ilonan kanssa monipuolisti lapsiperhepalveluita ja vahvisti monitoimijasta yhteistyötä sekä perheiden osallisuutta toimintojen suunnittelussa ja arvioinnissa.

Lasten liikennepuistossa järjestettiin ohjattua ja maksutonta toimintaa perheille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kuten liikuntapalveluiden kanssa perhejumpaa. Liikennepuistoon palkattiin oman henkilökunnan lisäksi kesätyöntekijöitä (0,5 htv).

7.3 Perusopetus ja lukiokoulutus -vastuualue

3200 Perusopetus ja lukiokoulutus	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	3 877 900	55 825	3 933 725	2 726 597	1 207 128	69,3
Henkilöstökulut	- 16 303 300	- 34 500	- 16 337 800	- 8 234 912	- 8 102 888	50,4
Toimintakulut	- 13 190 400	- 31 825	- 13 222 225	- 6 399 780	- 6 822 445	48,4
Toimintakate	-25 615 800	- 10 500	-25 626 300	- 11 908 095	- 13 718 205	46,5
Poistot ja arvonalentumiset	- 322 800	- -	322 800	- 138 633	- 184 167	42,9
Muut laskennalliset kustannukset	- 1 260 900	- -	1 260 900	- 700 584	- 560 316	55,6
Laskennalliset tuotot	-	-	-	70 134	70 134	****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-31 077 400	- 66 325	- 31 143 725	- 15 403 775	-15 739 950	49,5

Perusopetus

Iisalmen kaupungin 11 peruskoulua tarjosivat opetussuunnitelman mukaista opetusta luokille 1-9. Maahanmuuttajille järjestettiin perusopetukseen valmistavaa opetusta. TUVAKoulutuksen järjesti Ylä-Savon ammattioppilaitos.

Kaikilla perusopetuksen oppilailla oli käytössään henkilökohtainen päätelaite. Uusia oppimisympäristöjä hyödynnettiin kehittämällä pedagogiikkaa niitä hyödyntäväksi.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä eli VIRTAToimintaa kehitettiin erityisesti niillä kouluilla, joissa toimi erillinen esiopetusryhmä. Tavoitteena on parantaa varhaista perustaitojen oppimista muodostamalla esiopetuksesta ja perusopetuksen kahdesta ensimmäisestä vuosiluokasta nykyistä yhtenäisempi kokonaisuus.

Perusopetukseen saatujen valtion erityisavustusten käyttö jatkui vuonna 2024 mm. tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, korona vaikutusten tasoittamiseen, maahanmuuttotustaisten perusopetuksen oppilaiden tukemiseen sekä yhteisölliseen opiskeluhooltoon.

Koulujen uudisrakentaminen jatkui investointisuunnitelman mukaisesti Soinlahden koulun rakentamisella.

Lukiokoulutus

Lukio on yleissivistävä toisen asteen oppilaitos, johon on mahdollista pyrkiä suoritettuaan perusopetuksen oppimäärän. Lukio antaa kelpoisuuden opintoihin korkea-asteella (yliopistot ja ammattikorkeakoulut) sekä lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa.

Iisalmen lyseossa annettava opetus noudattaa nuorille tarkoitettua lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa. Myös aikuisopiskelijat voivat suorittaa lukio-opintoja osallistumalla

lähiopetukseen joko varsinaisena opiskelijana tai aineopiskelijana.

Oppivelvollisuus ja sen tuoma opintojen maksuttomuus laajeni syksyllä 2021 toiselle asteelle vuosiluokka kerrallaan. Viimeiset maksullisen lukiokoulutuksen opiskelijat valmistuivat keväällä 2024. Iisalmen lyseossa valtaosa oppimateriaaleista on painettuja oppikirjoja, joiden lainaus tapahtuu Iisalmissa kaupunginkirjastosta. Kaikki tarvittavat lainakirjat on nyt hankittu ja enää tehdään täydennyshankintoja, mikä vähentää jatkossa materiaalikustannuksia.

Lukiokoulutuksen palvelut jatkuvat suunnitelmavuosina ennallaan.

Ruokapalvelut

Koulu- ja varhaiskasvatuksen ateriat valmistettiin Lumakeskus Majakan valmistuskeittiössä sekä Juhani Ahon koulun Kielon keittiössä. Ruoanjakoon ja astiahuoltoon käytettiin oman henkilökunnan lisäksi ostopalvelua. Sijaisuudet hoidettiin paikallisilla sijaisilla.

Elintarvikkeet hankittiin Sansia Oy:n sopimuksilla ja lähiruokaa tarjottiin kaksi kertaa kevään aikana.

Pohjoismaisten ruokasuositusten mukaisesti lisättiin kasvispainotteisia ateriakokonaisuuksia.

Käytössämme on Sydänmerkin saaneita ruokaohjeita, joka varmentaa asiakkaalle, että ruoka on ravitsemussuositusten mukaista, monipuolista ja maukasta.

Yläkoulujen oppilaille annettiin maksuton aamupala ja välipala.

Ruokapalvelulle suunnattu Teknologiasta tehoja ruokapalveluihin hanke ei toteutunut 1.1.2024 – 31.10.2026. Hankkeen tavoitteena olisi ollut mm. keventää manuaalisia työvaiheita teknologian avulla sekä toimialan veto- ja pitovoimaa.

Suunnitelmavuosina 2024 ja 2025 tapahtuu oppilas- ja päiväkotien lapsien ruokailijamäärissä muutoksia. Kesällä 2025 oppilasmäärä peruskouluissa putoaa sadalla ja varhaiskasvatuksessa syntyvyyden vähentymisen myötä noin 70 lapsella.

7.4 Kulttuuri ja vapaa-aika -vastuualue

3400 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut (sis. uimahallin)	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	1 580 600	69 000	1 649 600	1 292 589	357 011	78,4
Henkilöstökulut	- 3 515 100	- 9 200	- 3 524 300	- 1 723 175	- 1 801 125	48,9
Toimintakulut	- 6 881 200	- 59 800	- 6 941 000	- 3 424 060	- 3 516 940	49,3
Toimintakate	- 8 815 700	-	- 8 815 700	- 3 854 646	- 4 961 054	43,7
Poistot ja arvonalentumiset	- 159 300	-	- 159 300	- 65 746	- 93 554	41,3
Muut laskennalliset kustannukset	- 518 500	-	- 518 500	- 259 370	- 259 130	50,0
Laskennalliset tuotot	-	-	-	120	120	****
Tehtävän kokonaiskustannukset	- 11 074 100	- 69 000	- 11 143 100	- 5 472 232	- 5 670 868	49,1

Kulttuuri ja vapaa-aika-vastuualueen muodostaa kansalais- ja musiikkiopisto, kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä liikunta- ja nuorisopalvelut. Uimahalli kuuluu liikunta- ja nuorisopalvelujen alle. Uimahallia sitoo valtuustoon nähden toimintakate. Vastuualueen yhteisinä kehittämiskoh-teina vuodelle 2024 olivat muun muassa terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, järjestöyhteistyö, Elämäni kunnossa -toimenpiteet sekä lasten ja nuorten monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Erityis- ja hankeavustusten merkitys palvelujen kehittämisessä on ollut merkittävä. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin on sijoittunut myös osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattorin tehtävä. Koordinaattori on vastannut koko kaupungin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä laaditun tehtävänkuvan mukaisesti. Kulttuuri- ja vapaa-aika-vastuualueelle kuuluu kaikki kaupungin harkinnanvaraiset avustukset tapahtuma-avustuksia lukuun ottamatta.

Kansalais- ja musiikkiopisto

Iisalmen kansalaisopisto on tarjonnut vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille. Opiston tarjonnassa ovat korostuneet kädentaitojen ylläpito ja kehittäminen, Iisalmen kansalaisopisto on tarjonnut vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille. Opiston tarjonnassa ovat korostuneet kädentaitojen ylläpito ja kehittäminen sekä kieltenopetus. Maahanmuuttajien ensikosketus suomen kieleen tapahtuu useimmiten kansalaisopistossa. Kansalaisopisto on järjestänyt kevään aikana kolme valtakunnallista Yleistä kielitutkintoa (YKI) suomen kielessä.

Iisalmen kansalaisopistossa on myös jatkettu valtion rahoittamaa suomen kielen kotoutumiskoulutusta. Kansalaisopiston koulutukseen ohjataan lukutaidottomat ja alhaisen lähtötason opiskelijat. Opiskeluun kuuluu itseopiskelun lisäksi lähiopetusta neljä tuntia päivittäin, 20 h/vk. Opetukseen on saatu valtionapu kahdelle opettajalle. Opetuksessa on vuonna 2024

kaksi tasoryhmää ja yli kaksikymmentä opiskelijaa.

Palveluissa jatketaan monipuolisten palveluiden tuottamista kuntalaisille ja erityistä huomiota kiinnitetään palveluiden saavutettavuuteen ja saatavuuteen. Iisalmen kuvataidekoulu toimii Iisalmen kansalaisopiston alaisuudessa. Esikoululaiset käyvät vuosittain kansalaisopistossa tekemässä keramiikkatyön. Ikäihmisille myönnetään kurssimaksusta 20 % alennus ja 75 vuotta täyttäneiltä ei peritä kurssimaksua. Kansalaisopisto on mukana kirjaston sekä kirjasto- ja nuorisopalvelujen kanssa Erasmus+ hankkeessa, jossa tutkitaan keinoja laajentaa asiakaskuntaa palveluja kehittämällä. Kaksi kansalaisopiston opettajaa on osallistunut keväällä täydennyskoulutukseen Euroopassa Erasmus+ rahoituksen turvin.

Ylä-Savon musiikkiopistossa on tarjottu laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta musiikissa Iisalmen, Kiuruveden, Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kunnissa. Pääaineisia opiskelijoita on ollut yhteensä 274 ja muskarilaisia 115 muskarilaiselle. Iisalmissa piano-opiskelijat valitaan vasta syksyllä, mutta kaikki muut hakijat on pystytty sijoittamaan ryhmä- tai yksityisopetukseen.

Torstaiklassiset-konserttisarjassa, on toteutettu keväällä kuusi konserttia, Ylä-Savo sinfonietta on konsertoinut kahdella ohjelmalla ja Ylä-Savon viihdeorkesterin vei yleisön elokuvien maailman.

Opistot ovat pystyneet vastaamaan koronan jälkeen elpyneeseen kysyntään ja edelleen kehittämään palvelujaan kaikille ikäryhmille sekä myös muita heikommassa asemassa oleville kuntalaisille. Molemmat opistot saavat ERASMUS+ rahoitusta ja kevään aikana on tehty opiskelijoiden ja opettajien matka Saksaan sekä kahden kansalaisopiston opettajan opintomatkat Eurooppaan.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Iisalmen kaupunginkirjasto palvelee kuntalaisia laadukkailla kokoelmilla, osaavalla asiakas- ja tietopalvelulla, toimivilla tiloilla ja monipuolisilla tapahtumilla. Tavoitteena on tarjota yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin, tietoon, oppimiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen. Kirjasto edistää ja vahvistaa kaikenikäisten lukutaitoa huomioiden erityisesti lapset ja nuoret. Kirjasto edistää myös yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua sekä demokratiaa ja sananvapautta.

Iisalmissa kulttuuripalvelut ovat mukana edistämässä, tukemassa ja järjestämässä kulttuuritoimintaa. Keskeisenä tehtävänä on kehittää kulttuurin toimintaympäristöä mm. hankkeilla ja yhteistyöverkostoilla. Toiminnan osa-alueita ovat kulttuurin toimintaedellytysten tukeminen ja

järjestöyhteistyö, Kulttuurikeskuksen tilojen hallinnointi, vuokraus ja palvelut, tapahtumat Kulttuurikeskuksessa ja Juhani Ahon museolla, museotoiminta, näyttelytoiminta, julkinen taide sekä kaupungin taidekokoelman ylläpito.

Ylä-Savon kirjastoverkko Rutakko otti ensimmäisenä kirjastoverkkona Suomessa käyttöön uuden Quria-kirjastojärjestelmän. Järjestelmäpäivityksen vuoksi kirjaston toiminnassa oli laaja käyttökato 15.–29.5. Quria-päivityksen yhteydessä uudistettiin myös Rutakon mobiilikirjasto -sovellus. Järjestelmäpäivitysprojektiin osallistui myös Suonenjoki, joka liittyy Rutakko-verkoon syyskuussa 2024. Iso muutos kirjastokentällä oli myös kuntien yhteisen E-kirjaston avautuminen käyttöön 29.4.2024. Itä-Suomen Aluehallintovirasto myönsi 18.000 euron avustuksen ”Inspiroiva ja ihmeellinen kirjasto – yhdessä uudistuen kohti tulevaisuutta” -hankkeelle, jossa osallistetaan iisalmelaisia kirjaston toimintojen ja palvelujen kehittämiseen palvelumuotoilun menetelmillä. Kirjastossa tehtiin monipuolista yhteistyötä ja järjestettiin monenlaisia tapahtumia ja käyttäjäkoulutuksia eri kohderyhmille alkuvuoden aikana. Toiminnalla mm. edistettiin lukemista, kirjallisuutta ja yhteiskunnallista vuoropuhelua, tarjottiin erilaisia kulttuurikokemuksia sekä tuettiin yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia.

Valtakunnallisesti kulttuurialalla painotetaan osallisuuden merkitystä sekä kulttuurialan vahvaa ja elinvoimaista perustaa. Iisalmessa on jatkettu prosenttitaideperiaatteen käyttöä, mikä lisää julkisen taiteen saavutettavuutta kuntalaisille ja luo työmahdollisuuksia taiteilijoille. Kesäkuun loppupuolella valmistui Soinlahden koululle Risto Pentikäisen prosenttitaide-teos. Kulttuuripalveluiden saavutettavuutta on parannettu tarjoamalla monipuolisesti maksuttomia tilaisuuksia sekä edullisia pääsymaksuja tapahtumiin. Nuorille suunnattu maksuton Iisalmi Hoods -tapahtuma pidettiin koulujen päättäjälauantaina 1.6. torilla. Tapahtuma tavoitti n. 600 katsojaa, ja se järjestettiin yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa. Kulttuurin toimintaedellytyksiä on vahvistettu tukemalla kulttuuritarjontaa tuottavia yhdistyksiä ja toimijoita. Yhdistysten toiminta-avustusten lisäksi on jaettu kulttuurin kohdeavustuksia uusiin kokeiluihin ja kohteisiin 13 toimijalle. Uusittuja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatusohjelmia on alettu jalkauttaa ja viedä käytäntöön alkuvuoden aikana. Kulttuuripalveluiden ja Ylä-Savon Kotiseutuyhdistyksen yhteistä yhteisamanuenssitoimintaa on jatkettu viisivuotisella jatkohankkeella (2024–2028). Alkuvuoden aikana yhteisamanuenssihankkeessa on painopisteenä ollut Kotiseutumuseon näyttelyuudistus. Juhani Ahon museolla on panostettu markkinointiin ja museon myyntituotteisiin.

Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisessä on huomioitu yksikölle asetetut kehittämiskohteet, erityisesti kulttuurikeskuksen tilojen ja palveluiden kehittäminen tulevaan peruskorjaukseen

liittyen. Alkuvuoden aikana onkin osallistuttu aktiivisesti peruskorjauksen ja väistötilojen suunnittelukokouksiin. Lisäksi kirjasto- ja kulttuuripalvelut on ollut mukana Erasmus+ - ohjelmassa, jossa on haettu kansainvälistä näkökulmaa lisälmen kulttuurikeskuksen peruskorjaukseen liittyvään toimintojen uudistamiseen. Liikkuvuusmatkat suuntautuivat Tanskaan, Ruotsiin ja Hollantiin.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikunta- ja nuorisopalvelujen toiminnan painopisteenä ovat terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä osallisuus, vaikuttaminen ja kuuleminen. Liikuntapalvelut vastaa liikunta- ja nuorisotilojen varauksista, käytön ohjauksesta, viestinnästä, markkinoinnista sekä liikunta-, nuoris- ja vammaisjärjestöjen tukemisesta. Yhteistyössä eri tahojen kanssa järjestettiin lasten ja nuorten, aikuisväestön, ikäihmisten ja erityisryhmien liikuntaa. Ostopalveluilla tuotettiin mm. ohjattua toimintaa lapsille ja nuorille, aikuisväestölle sekä erityisryhmille. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi huomioitiin tavoitteiden mukaiset kehittämiskohteet; Elintapaohjaus, Perheliikunnan ja harrastusten sekä Liikuntaolosuhteiden edistäminen. Keskustan rannan uinninvalvontaan palkattiin kaksi rantavalvojaa. Hallitusohjelman mukainen elintapaohjaus käynnistettiin yhteistyössä Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa. Syksyllä alkavaa ohjattua liikuntaa kehitettiin keväällä toteutetun asiakaskyselyn perusteella. Varhaiskasvatuksen liikkumishojelman tekeminen käynnistettiin.

Liikunta- ja nuorisotilojen ja alueiden verkosto on laaja ja liikuntapalvelut luo edellytyksiä liikunnan omatoimiseen ja järjestöjen järjestämään toimintaan osallistumalla yhteistyössä teknisen toimen kanssa liikuntapaikkojen ja -ympäristöjen suunnitteluun ja ylläpitämiseen. Liikuntaolosuhteita kehitettiin laaditun Liikuntaolosuhteiden kehittämissuunnitelman mukaisesti. Investointiohjelman mukaisesti käynnistettiin muun muassa Paloisvuoren mattohissin hankinta sekä jatkettiin ulkokuntoilulaitteiden uusimista ulkoilureiteille. Jäähallin oheistilojen rakentaminen käynnistyi. Vuodelle 2025 lisälmelle myönnettiin Suomen Cupin hiihdon osakilpailu. Liikuntatilojen ja -alueiden käyttöasteissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisvuoteen nähden. Perhevuoroissa tapahtui selkeää nousua.

lisälmelaisille liikuntaseuroille toteutettiin kysely keskisuurten kuntien liikuntaviranhaltijoiden verkostossa luodun toimintamallin mukaisesti. Kyselyn tulosten perusteella liikuntaseurat ovat pääsääntöisesti hyvin tyytyväisiä muun muassa vuorojakojärjestelmän toimivuuteen, avustus- ja tukipolitiikkaan ja liikuntaolosuhteisiin. Suurimpina tulevaisuuden haasteina koettiin vapaaehtoistyön väheneminen, nuorten drop out -ilmiö, lasten ja nuorten liikuntataitojen heikkeneminen sekä harrastamisen korkeat kustannukset. Noin 50 % kyselyyn vastanneista

liikuntajärjestöistä on alkanut kehittämään seurojen välistä yhteistyötä.

Nuorisopalvelujen kokonaisuus muodostui perusnuorisotyöstä, koulunuorisotyöstä, ohjaamotoiminnasta ja etsivästä nuorisotyöstä. Lisäksi poliisin Ankkuri-tiimissä on kuuden Ylä-Savon kunnan yhdessä palkkaama nuorisotyöntekijä, joka on työsuhteessa Iisalmen kaupunkiin. Iisalmi on myös mukana yhdeksän Savon kunnan yhteisessä savolaisille nuorille suunnatussa Point-sivustossa, jossa nuorille on tarjolla ajankohtaista tietoa kuntien nuorisopalveluista. Tilaja ryhmätoimintaa tarjottiin kolmella tilalla sekä tapahtumia ja kursseja järjestettiin nuorten toiveiden mukaan. Pääosa nuorisopalvelujen toiminnasta keskittyi linja-autoaseman tiloihin Ohjaamon muutettua vuoden alussa saman katon alle ja Luukun muutettua linja-autoaseman aulaan. Etsivässä nuorisotyössä jatkettiin yhteistyösopimusta Vieremän kanssa. Nuorisopalvelut organisoi nuorten vaikuttajaryhmä Iisalmen nuorisoneuvosto INN:n toimintaa. Ohjaamon muutettua linja-autoaseman tiloihin, ohjaamopalvelujen saavutettavuus parani ja se näkyi asiakasmäärän lisääntymisenä. Twist-kesätyötoiminnalla opetetaan nuorille työelämätaitoja käytännön työtehtäviä tehden. Edellisvuosiin verrattuna twist-kesätyöntekijöiden työmotivaatiossa ja käyttäytymisessä havaittiin muutosta huonompaan suuntaan. Iisalmen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto (monialainen työryhmä) toimii nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi sekä vastasi myös oppilashuollon ohjausryhmän tehtävästä. Jalkautumista nuorten kokoontumispaikoille lisättiin nuorten levottoman käyttäytymisen takia.

Hanketoiminnalla vahvistettiin liikunta- ja nuorisopalvelujen kehittämistä. Yläkoulussa työskenteli yksi koulunuorisotyöntekijä ja lisäksi kahdella alakoululla oli yksi koulunuorisotyöntekijä AVIn hankeavustuksella 6/24 saakka. Uutta alakouluille suuntautuvaa koulussa tehtävän nuorisotyön hanketta valmisteltiin ja myönteinen päätös Tunteet Tutuksi -hankkeesta saatiin kesäkuun lopulla. Iisalmen harrastamisen mallin (AVI) hankkeella tavoitettiin etenkin sellaisia oppilaita, joilla ei ole harrastusta. Nuorisopassin kautta tarjottiin maksuttomia etuja 5–9 luokien oppilaille, joilla tuettiin lasten ja nuorten omatoimista vapaa-ajan harrastamista. Nuorisopassi (FredoApp) laajennettiin koskemaan myös lukiota. Voimaa Vanhuuteen -ohjelmaa jatkettiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä (Kuntalaki 410/2015, 1 §, 37 § ja Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 §). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kunnassa on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla sektoreilla.

Iisalmen hyvinvoinnin edistämisen vuosiraportti 2023 käsiteltiin hyvinvointijaostossa 12.2.,

sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa 20.2., kaupunginhallituksessa 26.2. ja kaupunginvaltuustossa 18.3. Yhdenvertaisuussuunnitelman seurantaraportti hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 18.3. ja lisälmen päihdetilannekatsaus ja ehkäisevän päihdetyön rakenteet ja tehtävät käsiteltiin hyvinvointijaostossa 28.5.

lisälmen kaupungin HYTE-työryhmä seuraa asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Työryhmän tehtävänä on viedä toimialoille hyvinvointitietoa ja menetelmiä.

Asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta edistettiin Ideoista ihmeiksi - Osallistuvan budjetoinnin keinoin. Asukkaat pääsivät ideoimaan ja äänestämään kohteen, jolla edistetään asukkaiden hyvinvointia. Osallistuvaan budjetointiin on varattu 100 000 € ja asukkaat valitsivat toteutettaviksi kohteiksi näköalatornin Paloisvuorelle sekä ulkoilmaelokuvatapahtuman.

Yhteistyön kehittäminen eri järjestöjen ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa on hyvinvoinnin edistämistyön keskiössä. Hyvinvointialueen kanssa on osallistuttu vuosittaiseen lakisääteiseen hyte-neuvotteluun.

7.4.1 Uimahalli

3640 Uimahalli	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	630 000	-	630 000	420 317	209 683	66,7
Henkilöstökulut	- 489 000	- -	489 000 -	231 596 -	257 404	47,4
Toimintakulut	- 1 352 800	- -	1 352 800 -	638 916 -	713 884	47,2
Toimintakate	- 1 211 800	- -	1 211 800 -	450 195 -	761 605	37,2
Poistot ja arvonalentumiset	- 87 600	- -	87 600 -	41 832 -	45 768	47,8
Muut laskennalliset kustannukset	- 91 800	- -	91 800 -	45 900 -	45 900	50,0
Tehtävän kokonaiskustannukset	- 2 021 200	- -	2 021 200 -	958 244 -	1 062 956	47,4

Uuden lisälmen uimahallin (Saukko) merkitys seudullisena palveluna kaiken ikäisten kansalaisten liikuttajana sekä terveyden ja hyvinvoinnin lisääjänä on merkittävä. Saukon palveluihin kuuluvat allas-, kuntosali-, kassa- ja kahviopalvelut. Saukon kävijämäärätavoite oli ensimmäiselle täydelle vuodelle yhteensä 170 000 kävijää, josta kuntosalin osuus arvioitiin 40 000. Uimahallia sitoo valtuuston nähden toimintakate. Uudessa hallissa oli kävijöitä ajalla 3.4.2023-2.4.2024 yhteensä 187 591. Ensimmäisen puolenvuoden kävijämäärä vuonna 2024 oli yhteensä 105 245 kävijää, ka 634/pv. Viikonloppujen kävijämäärät lähes kaksinkertaistuivat vanhaan halliin verrattuna. Allasosasto oli auki yhteensä 166 päivää ja kuntosali 177 päivää. Kahvio siirtyi 1.5. omaksi toiminnaksi yrittäjän lopetettua kahvion toiminnan.

Viimeisen hallin ympäristöön tulevat parannukset tehtiin urakoitsijan toimesta kevään aikana.

Ensimmäisen vuoden takuuhuolto/vuosihuollon (1 kk) aikana tyhjennettiin kaikki altaat ja tarkistettiin mm. laatoitukset, parannettiin hallin turvallisuutta ja viihtyisyyttä lisäämällä mm. kahvion ilmanjäähdytystä, altaiden käsijohteita, savunpoistoa ja korjattiin pieniä kohteita laatoituksessa. Takuuhuollossa ei noussut esille enää uusia merkittäviä rakennukseen liittyviä korjattavia kohteita.

Altaitten määrät, asiakasturvallisuus, aukioloajat, koulu-uinninopetus ja ohjattu toiminta lisäsivät tilapäisten henkilöstön ja ostopalvelun tarvetta. Hallitusohjelman mukainen elintapaohjaus käynnistetään kuntosalille yhteistyössä Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa. Asiakastytyvääisyyttä ja hygieniatasoa seurattiin säännöllisesti. Allasvesien valvontasuunnitelma päivitettiin alkuvuodesta yhteistyössä ympäristöterveystarkastajan kanssa. Siivoustason valvonnasta tehtiin erillinen suunnitelma, jossa täsmennettiin sekä siivouksen määrällisiä että laadullisia asioita.

8. Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan alaisuudessa toimii kolme vastuualuetta:

1. Maankäyttö ja asuminen -vastuualue vastaa maapolitiikan organisoinnista, maaomaisuuden hallinnasta, maankäytön suunnittelusta (mm. kaavoitus), paikkatietohallinnasta ja kiinteistörekisterin ylläpidosta sekä rakennetun ympäristön valvonnasta ja viranomaisluvista. Vastuualue kehittää yhdyskuntarakennetta sekä luo edellytyksiä asumisen ja elinkeinoelämän toimintaympäristöille.
2. Kadut ja ympäristö -vastuualue vastaa julkiseen käyttöön tarkoitettujen kaupungin omistamien alueiden hallinnosta, suunnittelusta, rakentamisesta sekä ylläpidosta. Vastuualue toimeenpanee laadittuja asemakaava- ja ulkoisen alueen suunnitelmia yhdyskuntarakenteen erilaisille toiminnoille sekä asumiselle ja elinkeinoelämälle.
3. Toimitilat -vastuualue vastaa kaupungin omistuksessa olevien toimitilojen hallinnosta, ylläpidosta ja vuokraamisesta sekä näiden suunnittelu- ja rakennuttamistehtävistä sekä vastaa toimitilojen järjestämisestä kaupungin eri yksiköille.

Strategiset tavoitteet

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Inspiroiva Iisalmi				
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saatavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Liikuntapaikkojen määrä ja laatu pidetään vähintään nykyisellä tasolla. Maankäytön suunnittelussa huomioidaan liikuntapaikkojen alueellinen tasa-arvoisuus.	Liikuntapaikkojen määrä, laatu, saavutettavuus ja ylläpidon laatuluokitus.	Liikuntapaikkojen ylläpitoa on tehty vuosikellon ja työohjelmien mukaisesti. Liikuntapaikkojen ylläpitoon on määrätty tehtäväksi palvelutasoselvitys.	
Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnanamme aktiivisesti ja monikanavaisesti	Vuorovaikutus kunta-laisten, elinkeinoelämän, kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa	Järjestetyt vuorovaikutustilaisuudet kansalaisten ja sidosryhmien kanssa, vähintään 20 kpl.	Vammaisneuvoston ja järjestöjen edustajien kanssa tehtiin esteettömyyskävely keskustassa. Vuorovaikutustilaisuuksia on järjestetty kaavoituksessa ja viheraluejärjestelmän uudistamisen osalta yhteensä 7 kappaletta. Lisäksi kulttuurikeskuksen osalta järjestettiin asukastyöpaja.	

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Ihana Iisalmi				
Olemme toiminnasamme hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä	Vähähiilisen rakentamisen ja kiertotalouden edistäminen. Energian kulutuksen vähentäminen. Viisaan liikkumisen edistäminen. Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen ja palvelujen saavutettavuuden turvaaminen.	Kuntien energiatehokkuus-sopimuksen noudattaminen. Resurssiviisauden tiedon kartan toimenpiteiden huomioiminen. Iisalmen ilmastosuunnitelman toteuttaminen.	Infran rakentamisessa kuljetusten optimointia ja materiaalien kierrätystä. Viheralueilla on jätetty niityalueita. Kävelyä ja pyöräilyä on pyritty edistämään. Iisalmen yleiskaavaratkaisun toteuttaminen edistää yhdyskuntarakenteen tiivistämisen tavoitteita ja laadinnassa oleva Iisalmen viheraluejärjestelmän päivitys kaupunkivihreän säilyttämisen tavoitteita. Rakennusten energiatehokkuuteen kiinnitetään erityistä huomiota sekä uudis- että korjauskohteissa ja rakennusten ylläpidossa.	
Vaalamme kaupungin arvokasta historiaa ja kulttuuriympäristöämme	Kulttuuriympäristöä palvelevien kaavojen, selvitysten ja suunnitelmien edistäminen. Kulttuuriympäristötietoisuuden lisääminen.	Kulttuuriympäristöä palvelevien kaavojen, selvitysten ja suunnitelmien määrä.	Kirkonmäen ja kulttuurikeskuksen asemakaavan muutos on esitetty kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.	
Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Iisalmen viheraluejärjestelmän päivitys.	Viheraluejärjestelmä sisältäen strategiset linjaukset ja toimenpideohjelman.	Viheraluejärjestelmän päivitys on käynnissä.	
Toimitilamme ovat terveellisiä käyttää ja edistämme vähähiilistä rakentamista	Laadukas toimitilojen rakentaminen ja ylläpito. Terve talo -ja kuivaketju10 prosessien käyttö rakennuttamisessa.	Olosuhdehaittaepäilyjen määrän vähentäminen.	Terve talo -ja kuivaketju10 periaatteet ovat käytössä kaikissa merkittävässä rakennushankkeissa. Sisäilmaolosuhteita selvitetään systemaattisesti, mikäli ongelmia ilmenee. Olosuhdehaittaepäilyilmoitusten lukumäärä on laskenut. Rakennushankkeissa hiilijalanjälkeen ja energiatehokkuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.	

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Ihana Iisalmi				
Tarjoamme laadukkaita asuin- ja työpaikkatonttialueita sekä kehittyvät kyläalueet uusille rakentajille	Elinkeinoelämää palvelevat maankäyttöpäätökset mm. maanhankinta, kaavoitus, infrarakentaminen ja tonttivarannon ylläpito.	Elinkeinoelämää palvelevat maankäyttöpäätökset. Luovutusvalmiiden asuintonttien määrä.	Iisalmen yleiskaava palvelee elinkeinoelämän tarpeita teollisuusalueiden, uusien työpaikka-alueiden ja palvelujen alueiden osalta. Pysäköintimääräysten uudistaminen keskusta-alueella asemakaavan muutos helpottaa investointien toteutumista keskusta-alueella. Kaava on kaavaluonnosvaiheessa.	
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Ihmeiden Iisalmi				
Meillä arki on helppoa kaikenikäisille ja elinvoimainen keskusta houkuttelee asioimaan	Laadukkaita ja turvalliset liikkumisen reitit. Palvelujen hyvä saavutettavuus. Yksityisten liiketoimintaideoiden jalostaminen kaavoituksen keinoin.	Liikenneväylien kehittämisen huomioon ottaen kaikki liikkumismuodot. Pysäköintipaikkojen riittävyys. Hankekaavat ja yksityisten kiinteistönomistajien ja investoreiden konsultointi osana kaavoitusprosessia.	Yksityisten kiinteistönomistajien kanssa on käyty läpi kaavamuutostarpeita ja neuvotteluja.	
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Kestävä kuntatalous				
Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden	Toimitilat ovat tehokkaassa käytössä. Vapaina olevia tiloja markkinoidaan aktiivisesti. Vailla käyttöä olevat tilat myydään tai puretaan.	Vuokrakelpoisten tilojen keskimääräinen vuokrausaste vuoden aikana vähintään 95 % ja toimitilojen kokonaisvuokrausaste vähintään 90 %. Tarpeettomiksi käyneitä rakennuksia poistuu vähintään 3 kpl purkamisen/myynnin johdosta.	Vuokrakelpoisten tilojen keskimääräinen vuokrausaste 95 %. Tilojen kokonaisvuokrausaste 94 %. Purettu Soinlahden vanha koulu ja jäähallin vanha sosiaalityökeskus.	

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Kestävä kuntatalous				
Hankintapolitiikkamme on yrittäjäystävällistä ja paikallisen tarjonnan huomioivaa	Markkinavuoro-puhelut merkittävimpien hankintojen yhteydessä.	Markkinavuoropuhelut pääsääntöisesti kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa.	Markkinavuoropuheluita seuraavissa hankinnoissa: 1. kiviainesten- ja hiekoitussepin hankinta, 2. kunnallistekniikan rakentamisessa ja kunnossapidossa tarvittavien työkone- ja kuljetuspalveluiden hankinta ja 3. pyöräkuormaajan hankinta	
Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden	Rakennetun omaisuuden arvon ja korjausvelan seuranta.	Rakennetun omaisuuden arvo säilyy ja korjausvelka vähenee.	Toimitilojen osalta korjausvelkalaskelmat päivitetään loppuvuodesta 2024. Infran korjausvelka väheni 10 % edellisen vuoden määrään verrattuna. Määrä on n. 5,8 M€.	
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Hyvinvoiva henkilöstö				
Kehitämme työhyvinvointia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti	Yhteiset kehittämistilaisuudet, yksikköpalaverit ja keskustelevan ilmapii- rin ylläpitäminen.	Yhteisten kehittämistilaisuuksien määrä, työhyvinvointikyselyn tulokset ja käytyjen kehityskeskustelujen määrä.	Yksikkö- ja vastuualuepalavereja on pidetty säännöllisesti.	
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen				
Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen	Tietojärjestelmät ovat voimassa olevan lainsäädännön mukaisia ja hyödynnämme niitä tehokkaasti päivittäisessä työssä. Tietojärjestelmät mahdollistavat palvelujen kehittämisen paikkatietopohjaisesti.	Paikkatietoanalyysien määrä osana palvelujen ja maankäytön suunnittelua. Riittävät investoinnit tietojärjestelmiin.	Verkkosivut on uudistettu. Yleisten alueiden sähköisen lupasovelluksen hankinta on valmisteilla.	

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen				
Kehitämme tiedolla johtamisen prosesseja organisaatiossa aktiivisesti	Palautejärjestelmän hyödyntäminen, kyselyt/kartoitukset ja paikkatietanalyysit.	Reagointi palautejärjestelmän palautteisiin. Paikkatietanalyysien käyttömäärät poikkeallinnollisesti.	Palautteisiin on vastattu ja tapauskohtaisesti on tehty tarvittavia toimenpiteitä.	

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.	Tila
Olosuhteet vaikuttavat ihmisten viihtyvyyteen, terveyteen ja tuottavuuteen.	Toimintamalli olosuhdehaittaepäilytilanteissa Olosuhdekyselyt, kunto- ja sisäilmatutkimusten käyttö Nopea reagointi ongelmatapauksiin Terve Talo -vaatimusten ja Kuivaketju 10 toimintamallin käyttö rakennushankkeissa Rakennusterveysasiantuntijoiden käyttö rakennushankkeissa - koulu	Toimintamalli käytössä. Sisäilmakorjauksia tehty Juhani Ahon koululle. Olosuhdearviointeja tehty päiväkotilumilinnalle ja osalle terveyskeskusta. Toimintamallin mukainen reagointi käytössä. Terve Talo - ja Kuivaketju 10 toimintamalleja käytetty kaikissa merkittävässä rakennushankkeissa. Rakennusterveysasiantuntijoita käytetty kaikissa merkittävässä rakennushankkeissa.	

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.	Tila
Investointimäärärahat ovat riittämättömiä suhteessa rakennetun omaisuuden korjausvelkaan.	Verrataan toteutunutta investointitasoa korjausvelkaan Korjausvelan ja pidemmän aikavälin investointitarpeiden määrittely sekä kunnallistekniikan että toimitilojen osalta Tiedottaminen päättäjille Tiedolla suunnittelu ja valmistelu	Toimitilojen osalta korjausvelka määritetään loppuvuodesta. Merkittävimpien toimitilainvestointien kustannusseuranta laaditaan kahdesti vuodessa ja annetaan tiedoksi luottamuselimille. Pitkän aikavälin investointisuunnittelua tehdään jatkuvana viranhaltijatyönä.	
Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.	Tila
Energian korkea hinta, joka vaikuttaa määrärahojen riittävyyteen.	Sähköenergian ja polttoaineiden kilpailuttaminen. Uusiutuvien ja edullisempien energialähteiden käyttö. Energiankäytön tehostaminen	Isalmen kaupunki on liittynyt Sansian kilpailuttamaan sähköenergian hankintasopimukseen ajalle 1.1.2023-31.12.2025 + jatko-optio 1.1.-31.12.2026. Uusiutuvien energialähteiden käyttöä tarkastellaan jokaisessa merkittävässä rakennushankkeessa.	

8.1 Teknisen toimialan hallinto

6000 Teknisen toimialan hallinto	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	26 600	0	26 600	15 615	10 985	58,7
Henkilöstökulut	-143 700	0	-143 700	-64 237	-79 463	44,7
Toimintakulut	-257 400	0	-257 400	-78 051	-179 349	30,3
Toimintakate	-374 500	0	-374 500	-126 672	-247 828	33,8
Muut laskennalliset kustannukset	-825 700	0	-825 700	-412 850	-412 850	50,0
Laskennalliset tuotot	1 200 200	0	1 200 200	600 100	600 100	50,0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-26 600	0	-26 600	44 962	-71 562	-169,0

Sisältää teknisen lautakunnan ja jaoston sekä hallinnon tuottoja ja kuluja.

200 000 euron avustuspäämäärästä hissien jälkiasennuskustannuksiin on käytetty 50 517 euroa.

8.2 Maankäyttö ja asuminen -vastuualue

6150 Maankäyttö ja asuminen	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	1 652 300	0	1 652 300	747 913	904 387	45,3
Henkilöstökulut	-982 700	0	-982 700	-464 166	-518 534	47,2
Toimintakulut	-407 600	0	-407 600	-192 908	-214 692	47,3
Toimintakate	262 000	0	262 000	90 840	171 160	34,7
Poistot ja arvonalentumiset	-41 900	0	-41 900	-18 153	-23 747	43,3
Muut laskennalliset kustannukset	-78 600	0	-78 600	-39 660	-38 940	50,5
Laskennalliset tuotot	0	0	0	360	-360	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 510 800	0	-1 510 800	-714 526	-796 274	47,3

Sähköinen asiointi ja paperiton hallinto ovat muuttaneet toimintaympäristöä ja tuoneet haasteita asiakirjojen käsittelyyn ja resurssien kohdentamiseen alkuvuoden aikana. Sähköisen arkistoinnin prosessit eivät ole vielä selkiytyneet lisälmen kaupungissa. Kuntalaisilla säilyy lakisääteinen oikeus hoitaa mm. rakennusvalvonnan asiointi paperisena jatkossakin. Sekä paperisen että sähköisen asioinnin järjestäminen samanaikaisesti lisää prosessien päällekkäisyyksiä sekä lisää resurssitarvetta muutosprosessin aikana asiakirjojen ja tietokantojen konvertointiin. Yhteistyön kehittämisessä arkistointi- ja tietohallintovastaavien kanssa on edelleen tehtävää.

Talousarviovuonna rakennusvalvonnan osalta rakentamisen määrä jää alle 2023 tason rakennuslupamäärällä sekä rakennetulla kerrosalalla mitattuna. Siten rakennusvalvonnan tulot eivät toteudu suunnitellusti. Rakentamisen painopisteiden arvioidaan olevan teollisuus- ja liikeraikentamisessa sekä korjausrakentamisessa.

Vuorimäen osayleiskaava on saatu kaavaluonnosvaiheeseen ja kaavaehdotus on valmistelussa. Vuorimäen osayleiskaavan osalta käytiin erityinen vuorovaikutus kaavaluonnoksen nähtävillä pitämisen jälkeen johtuen osallisilta saadusta palautteesta. Koko kunnan yleiskaavatyö saatiin kaupunginvaltuuston käsittelyyn ja se on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Palveluverkkosuunnittelun sovittamisessa maankäytön suunnitteluun on ollut haasteita etenkin perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon osalta. Syntyvyyden pieneneminen on ollut ennakoitua voimakkaampaa ja tämä tuo haasteita palveluverkon suunnitteluun osana maankäytön suunnittelun prosesseja.

Asemakaavoituksessa painopiste ollut elinvoimaa ja työpaikkaomavaraisuutta sekä palveluverkkoa palvelevissa hankkeissa. esim. Kirkonmäen ja kulttuurikeskuksen ympäristön asemakaavoitus. Pysäköintinormiston uusiminen on toteutettu ostopalveluna tehtävänä vaihekaavana keskusta-alueelle. Kaava saatiin suunnitellusti kaavaluonnosvaiheeseen. Uusien asumisen mahdollisuuksien kehittäminen taajaman läheisyyteen ja sisälle on lisäksi

asemakaavoituksen painopisteenä. Tähän tavoitteeseen tähtääviä neuvotteluja on ollut keskustan kiinteistönomistajien kanssa.

Vihreän siirtymän työpaikka-alueen laajentamista ja kehittämistä jatkettiin hankerahoituksen hakemisella asemakaavoitusta ja kunnallistekniikan rakentamista varten. Hankerahoitusta ei saatu. Omana työnä keskityttiin palveluverkon uudistamista koskeviin hankkeisiin resurssien puitteissa. Kirkonsalmen asemakaavan muutos toteutettiin ostopalveluna, koska se on ollut työohjelmassa pitkään.

Ulkoiset tonttien vuokratuotot ovat noin 540 000 €. Tonttien myyntivoittoja ei ole toteutunut vuoden 2024 puolella. Asumisen tonttien kysyntä on pysynyt alhaisena.

Iisalmen osalta tietojärjestelmä on vaihtunut kokonaan Trimblen Locus -tuotteeksi. Tietojärjestelmän kehittäminen sekä selainpohjaisen sovelluksen rakentaminen uuteen järjestelmään vaatii edelleen kertaluontoisia investointeja sekä henkilöresursseja maankäyttö- ja asuminen vastuualueen järjestelmämuutoksen koordinoitiin. Tavoitteena on suunnitelmakauden lopulla kokonaan sähköiset palvelut asiakkaille. Tiekartta muutoksille on tehty vuoteen 2023 saakka, mutta työtä on jatkettu edelleen vuoden 2024 puolella.

Asemakaavojen muutoshankkeet ovat keskittyneet erityisesti vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseen ja yhdyskuntarakenteen uudelleen arviointiin alueiden käyttötarkoitusten osalta.

Kaavoitettavan raakamaan hankinnan tarvetta arvioidaan tapauskohtaisesti yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman pohjalta. Maanhankinnan painopiste on kaavaa toteuttavissa kiinteistöjärjestelyissä.

Maankäyttö- ja asuminen vastuualueelle on perustettu asuntopolitiikkaa ja asumisen asioita koordinoiva työryhmä, joka seuraa asumisen asioiden valmistelua Iisalmen kaupungissa. Työryhmään on nimetty teknisen lautakunnan edustaja sekä kaavoituksen, tonttipalveluiden ja kadut ja ympäristövastuualueiden viranhaltijaedustajat sekä rakennusarkkitehti. Lisäksi työryhmään on kutsuttu hyvinvointi- ja osallisuuskoordinaattori sekä Petterinkulma Oy:n toimitusjohtaja ja kaupunginhallituksen edustaja.

8.3 Kadut ja ympäristö -vastuualue

6200 Kadut ja ympäristö	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	2 236 700	30 000	2 266 700	1 199 476	1 067 224	52,9
Henkilöstökulut	-2 115 000	0	-2 115 000	-1 035 766	-1 079 234	49,0
Toimintakulut	-3 445 100	0	-3 445 100	-1 742 511	-1 702 589	50,6
Toimintakate	-3 323 400	30 000	-3 293 400	-1 578 801	-1 714 599	47,9
Poistot ja arvonalentumiset	-2 561 900	0	-2 561 900	-1 164 345	-1 397 555	45,4
Muut laskennalliset kustannukset	-314 600	0	-314 600	-157 420	-157 180	50,0
Laskennalliset tuotot	0	0	0	120	-120	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-8 436 600	0	-8 436 600	-4 099 922	-4 336 678	48,6

Vastuualue on vastannut kaupungin yleisten alueiden ylläpidon lisäksi kaupungin kiinteistöjen piha-alueiden ylläpidosta. Piha-alueiden talvikunnossapito on hankittu pääasiassa ostopalveluna paikallisilta koneyrityksiltä ja kesäkunnossapitotyöt on tehty omana työnä määräaikailla työntekijöillä. Toritoiminnan järjestäminen on hankittu ostopalveluna Safecare Oy:ltä. Vierasesataman polttoaineenjakelu- ja puhtaanapitopalvelut on hoidettu omana palveluna, koska kilpailutuksessa ei saatu yhtään tarjousta. Kaupunginrannan kioski-/kahvilarakennuksen ja alueen ylläpitopalvelujen kilpailutuksessa saatiin yksi tarjous eli toimintaa jatkaa entinen vuokralainen.

Katujen peruskorjausta on tehty Kangaslammilla (vihertyöt), Makkaralahdella ja Haukiniemellä. Päälysteiden uusintaa on tehty ajoradoilla ja kevyen liikenteen väylillä. Pohjolankadulla on tehty jalankulku- ja pysäköintijärjestelyjä Savonkadun ja Kirkkopuistonkadun välillä.

Peltomäen ympäristöyrittäjäpuistossa on tehty Kierrätyskadun sivuhaaran pohjaustyöt.

Paloisvuoren ulkoilualueen mattohissiin saatiin liikuntapaikkarakentamisen valtionavustus. Mattohissin kilpailutus on käynnissä. Leikkikenttiä on kunnostettu Jordanin ja Ahmon leikkikentillä välineitä uusimalla. Paloisjärvenpuiston puistokäytävän viimeistelytyöt ovat lähes valmiit.

Katujen talvikunnossapidosta on hoidettu 65 % katupituudesta alueurakoina ja tuntihintaisilla talvihoitokoneilla. Viher- ja liikunta-alueita on ylläpidetty hoitoluokituksen mukaisessa kunnossa omana työnä.

Työvoiman yhteiskäyttöä vastuualueen ja toimialan sisällä on pyritty optimoimaan mahdollisuuksien mukaan.

Metsän myyntituotoista on toteutunut noin 58 %.

Yksityistieavustuksia on myönnetty noin 60 % määrärahasta.

8.4 Toimitilat -vastuualue

6310 Toimitilat	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	18 075 800	0	18 075 800	9 348 528	8 727 272	51,7
Henkilöstökulut	-1 945 600	0	-1 945 600	-987 884	-957 716	50,8
Toimintakulut	-9 271 700	0	-9 271 700	-4 153 976	-5 117 724	44,8
Toimintakate	6 858 500	0	6 858 500	4 206 667	2 651 833	61,3
Poistot ja arvonalentumiset	-5 666 000	0	-5 666 000	-2 574 082	-3 091 918	45,4
Muut laskennalliset kustannukset	-2 351 700	0	-2 351 700	-1 167 858	-1 183 842	49,7
Tehtävän kokonaiskustannukset	-19 235 000	0	-19 235 000	-8 883 801	-10 351 199	46,2

Vastuualueen toiminnassa lähtökohtana on terveiden ja turvallisten tilojen tuottaminen käyttäjille. Suunnittelussa ja rakennuttamisessa tämä on huomioitu mm. käyttämällä Kuivaketju 10 -toimintamallia. Kaikissa uudisrakennus- ja korjaushankkeissa käytetään rakennusterveysasiantuntijoita. Olemassa olevien kiinteistöjen teknistä kuntoa ja sisäilmaolosuhteita seurataan ja selvitystyössä käytetään tarvittaessa erikoisasiantuntijoita.

Kiinteistöjen korjausvelkalaskelmat ja pidemmän aikavälin investointisuunnitelma päivitetään vuosittain loppuvuodesta. Rakennuskohtaisia tietoja päivitetään ja ajantasaistetaan Haahtelan kiinteistönhallintajärjestelmään.

Ulkoisia vuokria korotettiin 3,64 prosenttia kiinteistön ylläpidon kustannusten nousun mukaisesti. HVALle vuokrattujen tilojen vuokria korotettu 4,84 % elinkustannusindeksin nousun mukaisesti.

Tilavuokrien määrittämisestä hyvinvointialueen kanssa on edelleen ratkaisematta.

Paloisten päiväkotitoimii edelleen väistötiloissa. Runnilla koulutyö jatkuu edelleen siirtokelpoisissa vuokratiloissa. Kevään ja alkukesän aikana on tehty jäähallin uusien siirtokelpoisten sosiaali- ja huoltotilojen valmistelevia töitä. Uusien tilojen pitäisi olla käytössä elokuussa.

Kiinteistöjen ilmanvaihtokanavistojen puhdistuksia on jatkettu sisäilmariskien minimoimiseksi.

Tilojen siivousta toteutetaan sekä omana palveluna että ostopalveluna. Oman palvelun osuus on 37 prosenttia ja ostopalvelun osuus 63 prosenttia koko siivottavasta pinta-alasta.

Iisalmen kaupunki on mukana kuntien energiatehokkuussopimuksessa. Toimitilojen energiankulutus on merkittävässä asemassa ajatellen energiatehokkuussopimuksen mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Energian korkea hinta luo lisäpainetta tehostaa energiankäyttöä. Alkuvuoden aikana on uusittu valaisimia energiatehokkaiksi Led-valaisimiksi sekä päivitetty automaatiojärjestelmiä useissa eri kiinteistöissä.

Kiinteistöjen kunnossapitotoimintaa on jatkettu suunnitelmallisesti kiinteistökohtaisten vuosikorjauskatselmusten pohjalta.

Investointikohteista Soinlahden koulu on valmistunut ja vanha koulurakennus purettu. Julkisivukorjauksia on tehty mm. Raatihuoneella. Juhani Ahon koululla on jatkettu sisäilmakorjauksia. Jäähallilla on tehty kylmäkoneiston, putkistojen ja muiden teknisten järjestelmien osittaisia saneerauksia.

Päiväkoti Lumilinnalle ja terveystalokselle on teetetty sisäilmaston olosuhdearviot.

Kulttuurikeskuksen rakennussuunnittelu on edennyt aikataulun mukaisesti.

Henkilöstö on osallistunut koulutuksiin koulutussuunnitelman mukaisesti.

Huonokuntoiset ja vailla käyttöä olevat rakennukset pyritään myymään tai purkamaan. Alkuvuoden aikana on purettu Soinlahden vanha koulu ja jäähallin vanhat sosiaalitilat.

9. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta

Strategiset tavoitteet

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Ihana kunta				
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Jätehuollon palvelutason määrittäminen	Palvelutason määrittämistyötä jatketaan vuonna 2024. Aloitetaan selvitys aluekeräyspisteiden tarpeesta.	Palvelutason määrittämistyöhön perehtyminen on aloitettu vs. jätehuoltopäällikön vaihduttua. Aluekeräyspisteiden lukumäärää ja toteutustapoja koskeva selvitys on valmis. Keräyspisteiden perustaminen etenee yhteistyössä kunnallisen jäteyhtiön kanssa.	
Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Kuntien jätepoliittisen ohjelman laatiminen	Aiemmin aloitettu kuntien jätepoliittisen ohjelman laatiminen saatetaan loppuun vuoden 2024 aikana.	Kuntien jätepoliittiseen ohjelmaan perehtyminen on aloitettu vs. jätehuoltopäällikön vaihduttua. Ohjelma oli alun perin tarkoitettu vuosille 2018-2023 ja se sisältää osin vanhentunutta tietoa. Sekajätteen kuljetusjärjestelmäkäsittely on edelleen kesken.	

Riskit

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.	Tila
Uhkaavasti / väkivaltaisesti käyttäytyvä asiakas	- Poistumistiet pyritty varmistamaan - Toimintatavat sovittu kyseisen tilanteen varalta	Uhkaavia tilanteita ei ole sattunut.	

7010 Jätehuolto	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Tuotot ja kulut						
Toimintatulot	181 200	0	181 200	110 397	70 803	60,9
Henkilöstökulut	-115 200	0	-115 200	-60 528	-54 672	52,5
Toimintamenot	-53 000	0	-53 000	-22 550	-30 450	42,5
Toimintakate (Netto)	13 000	0	13 000	27 318	-14 318	210,1
Laskennalliset kustannukset						
Muut laskennalliset kustannukset	-9 500	0	-9 500	-4 750	-4 750	50
Tehtävän kokonaiskustannukset	-177 700	0	-177 700	-87 829	-89 871	49,4

Ylä-Savon alueen jätepoliittisen ohjelman ja palvelutason valmistelua jatketaan. Strategiatyö oli alun perin tarkoitettu vuosille 2018–2023 ja se sisältää osin vanhentunutta tietoa. Sekajätteen kuljetusjärjestelmäkäsittely on edelleen kesken. Kuljetusjärjestelmä vaikuttaa olennaisesti jätehuollon palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen. Jätehuoltolautakunnan verkkosivut uudistuivat keväällä 2024.

Biojätteen keräys asuinkiinteistöiltä sekä kunnan hallinto- ja palvelukohteilta on siirtynyt jätelain mukaisesti kunnan vastuulle 1.7.2024. Biojätteen laajenevaa erilliskeräystä koskien on järjestetty infotilaisuuksia lisälmen taajama-alueen marketeissa ja messuilla yhteistyössä Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n kanssa, toteutettu sosiaalisen median mainontaa sekä jaettu tiedotteita ilmaisjakelulehtien mukana.

Jätehuoltoviranomaista on työllistänyt jätehuollon liittymisvelvollisuuden jatkuva seuranta sekä ilmoitusten ja hakemusten käsittely. Erityisesti lisälmen taajama-alueella laajentunut, kaikkia asuinkiinteistöjä koskeva biojätteen erilliskeräysvelvoite näkyy lisääntyneinä ilmoituksina ja neuvonnantarpeena. Muilta osin hakemuksia ja ilmoituksia on saapunut normaaliin tahtiin ja ne on käsitelty tavoiteajan puitteissa.

Viranomaisen on aloittanut jätehuoltoon liittymättömiä kiinteistöjä koskevan kehotussuunnitelman laatimisen. Kehotuksilla lähestytään kiinteistöjä, joiden osalta viranomaisella ei ole tietoa jätehuollon järjestämisestä. Kehotuskirjeitä on lähetetty sekä vakituisesti asutuille kiinteistöille että vapaa-ajan kiinteistöille. Biojätteen erilliskeräykseen liittymättömiä kiinteistöjä kehoitetaan kirjeitse syksyn 2024 aikana ja ohjataan siten jäteasetuksen sekä jätehuoltomääräysten mukaiseen biojätteen käsittelyyn.

Lautakunta hankkii tarvitsemiaan tietoja sekä Digi- ja väestötietovirastolta että Maanmittauslaitokselta. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta hyötyy Ylä-Savon Ympäristölautakunnan kanssa tekemästä yhteistyöstä Sitowisen Louhi-paikkatietosovelluksen kanssa. Yhteistyö vähentää paikkatietojärjestelmän käyttökustannuksia. Viranomaisen seuraa ja pyrkii minimoimaan tietojärjestelmistä aiheutuvien jatkuvasti kasvavien kiinteiden kustannusten nousua. Rekisteritietoja on valmisteltu mahdollista ohjelmistovaihdosta varten.

10. Ylä-Savon ympäristölautakunta

Ylä-Savon ympäristölautakunnan alaisuudessa toimii kaksi vastuualuetta: ympäristönsuojelupalveluiden vastuualue ja ympäristöterveyspalveluiden vastuualue.

Iisalmen kaupunki on tehnyt yhteistoimintasopimuksen Kiuruveden kaupungin sekä Sonkajärven ja Vieremän kuntien kanssa ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon palvelujen järjestämisestä vastuukuntamallin mukaisesti. Lisäksi Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä ja jatkossa Iisalmen kaupunki ovat tehneet sopimuksen viranomaistehtävien hoitamisesta Pielaveden kunnan kanssa ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien osalta.

Ylä-Savon ympäristölautakunta vastaa jäsenkuntien puolesta siitä, mitä kuntien velvollisuudeksi on säädetty ympäristöterveydenhuollosta ja ympäristönsuojelusta. Ympäristölautakunta toimii jäsenkuntien ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu-, kemikaali- ja leirintäalueviranomaisena sekä elintarvikelain, tupakkalain ja lääkelain 54a § - 54d § mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena.

Yhteistoimintasopimuksen 5 §:ssä on määrätty taloudesta ja taloudenhoidosta seuraavasti: Ympäristönsuojelun ja terveysvalvonnan kustannukset jaetaan asukaslukuperusteisesti. Eläinlääkintähuollon kustannukset jaetaan niin, että 50 % kustannuksista jaetaan asukaslukuperusteisesti ja 50 % maidontuotantotilojen lukumäärän perusteella. Jakoperusteena käytetään uusinta saatavissa olevaa tilastoa. Laskenta-ajankohta on edellisen vuoden viimeinen päivä.

Yhteistoimintasopimuksen 8 §:n mukaan Iisalmen kaupunki vuokraa tarvittavat yleiset toimitilat (ympäristönsuojelun ja terveysvalvonnan osalta). Iisalmi, Kiuruvesi, Sonkajärvi ja Vieremä vastaavat eläinlääkintähuollon tilakustannuksista ja tiloihin kuuluvista kiinteistä laitteista oman kuntansa osalta.

Iisalmen kaupunki laskuttaa kuntien maksuosuudet kerran kuussa talousarvion mukaisesti. Tilinpäätöksen valmistuttua loppulasku (veloitus/hyvitys) lähetetään kuntiin. Maksujen viivästyessä noudatetaan korkolain mukaista viivästyskorkoa. Laskuun liitetään kustannuserittely.

Strategiset tavoitteet

Inspiroiva lisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.2024
Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kokeiluissa.	Henkilöstön osallistaminen ja koulutuksiin osallistuminen.	Koulutuspäivien lkm	Ympäristönsuojelussa koulutuspäivien lukumäärä 12 kpl, ympäristöterveyspalveluissa kokopäivän koulutuksia on ollut 23 pv ja osapäivän koulutuksia 16 kpl
Ihana lisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.2024
Huolehdimme kaupungin siisteydestä ja kannustamme myös kuntalaisia huolehtimaan ympäristöstään	Ohjaus ja neuvonta, lausunnot	Lausuntojen lkm	Ympäristönsuojelussa annettu yhteensä 32 lausuntoa, terveysvalvonnassa on annettu 14 lausuntoa
Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Valvonta, ohjaus ja neuvonta Luonnonvarojen kestävä käyttö Riittävät eläinlääkintähuollon palvelut	Vedenlaatu Elintarvike- ja talousvesiperaisten epidemioiden lkm Lupien ja ilmoitusten käsitte-lymäärät Eläinsuojelutoimenpiteiden ja terveydenhuoltokäyntien lkm	Talousveden laatu on ollut hyvä. Yksi Yersinia enterocolitica -epidemia (elintarvikeperäinen) Ympäristönsuojelussa käsiteltyjen lupien ja ilmoitusten määrä yhteensä 60, terveysvalvonnassa on käsitelty 18 ilmoitusta toiminnan aloittamisesta Eläinsuojelutoimenpiteiden ja terveydenhuoltokäyntien lkm on noin 60 kpl

Hyvinvoiva henkilöstö			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.2024
Päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön osallistaminen kehittämiseen on erinomaisella tasolla	Säännöllinen työpaikkakokouskäytäntö	Työpaikkakokousten lukumäärä	Ympäristönsuojeluyksikön työpaikkakokousten määrä oli 6, eläinlääkintähuollossa 2 ja terveystalvonnassa lähes viikoittain.
Henkilöstö tietää, mitä heiltä odotetaan ja työtä tehdään innostuneesti	Työhön perehdyttäminen. Kehityskeskustelut	Henkilökunnan vaihtuvuus. Kehityskeskustelujen toteuma.	Ympäristönsuojelussa perehdytys tehty Intro -ohjelman mukaisesti ja kehityskeskustelujen toteuma on 100 %, ympäristöterveyspalveluissa kehityskeskustelujen toteuma on 26 %.
Kehitämme työhyvinvointia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti	Työnohjaus. Sisäinen koulutus.	Työnohjauskertojen ja järjestettyjen koulutusten lukumäärä. Sairauspoissaolojen lukumäärä.	Ympäristönsuojelussa sairauspoissaolojen lukumäärä 0, ympäristöterveyspalveluissa sairauspoissaolopäiviä on yhteensä 137.
Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	
Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen	Tietojärjestelmien hankinta	Uusien sähköisten palveluiden käyttöönotto	Ympäristönsuojelussa uusia sähköisiä palveluja ei ole otettu käyttöön. Käytössä olevia ohjelmia päivitetään.

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutunut

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Tilanne 30.6.2024	Tila
Päätökset eivät pysy oikeusasteissa.	Lautakunnan jäsenten koulutus ja viranhaltijoiden ammattitaidon ylläpito koulutuksiin osallistumalla.	Riski ei ole toteutunut, päätökset ovat pysyneet.	
Ympäristövahinko. Vaikutus ympäristön pilaantuminen.	Lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyt sekä Viranomaisvalvonta.	Ei merkittäviä ympäristövahinkoja.	
Riistakatu 5:n sisäilmaongelmat. Sisäilmaongelmien vaikutus henkilöstön työkykyyn.	Etätyön joustava käyttö, uudet toimitilat.	Etätyösopimuksissa on huomioitu sisäilmaongelmat yksilöllisesti.	
Laiterikot	Huoltosopimuksilla varmistetaan laitteiden säännöllinen huolto. Varaudutaan laiterikkoihin käyttötaloudessa.	Ei merkittäviä laiterikkoja.	

Henkilöstön työhyvinvoinnin heikentyminen.	Osallistava ja kuunteleva henkilöstöpolitiikka sekä työssäjaksamisen tukeminen. Säännölliset työyhteisöpalaverit. Huomioidaan työn aiheuttama psykososiaalinen kuormitus: - Työstä palautumisen mahdollistaminen. - Riittävät työterveyshuollon palvelut. - Työnohjaus. - Työturvallisuudesta huolehtiminen.	Kunnaneläinlääkärit eivät ole kokeneet henkilöstöpolitiikkaa riittävän osallistavaksi ja kuuntelevaksi.	
Uuden eläinlääkintähuoltolain tuomia velvoitteita ei täytetä (mikäli laki tulee voimaan luonnoksen kaltaisena) 1. 13 §/kunnan vastuu potilasasiakirjojen säilyttämisestä 2. 17§/markkinaperusteinen hinnoittelu, kirjanpitovelvollisuus 30 §/ Julkisin varoin tuettuja eläinlääkäripalveluja koskeva avoimuusvelvollisuus	1. Eläinlääkintähuollon ohjelma uusitaan sellaiseksi, jossa on keskitetty asiakasrekisteri. 2. Järjestämisvastuun ulkopuolella olevien toimenpiteiden klinikkamaksut tulee nostaa niistä aiheutuvien kulujen suuruisiksi sekä erillinen kirjanpito toiminnoista, jota harjoitetaan kilpailutilanteessa markkinoilla Kirjanpidossa julkisin varoin tuettuihin eläinlääkäripalveluihin kohdistuvat tulot ja menot on eriytettävä kaikesta muusta toiminnasta sekä laadittava kuvaus kustannuslaskennan periaatteesta. Tämän lisäksi on kuvattava tiedot palkkioista, joita kunnaneläinlääkärit ovat perineet järjestämisvastuuseen kuuluvista eläinlääkäripalveluista, vähennettyinä palkkioiden hankkimiseen kohdistuvilla kuluilla.	Uusi eläinlääkintähuollon ohjelma on otettu käyttöön alkuvuodesta 2024. Uusi eläinlääkintähuoltolaki tulee voimaan 1.1.2026.	

10.1 Ympäristöterveyspalvelut

7020 Eläinlääkintäpalvelut						
	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	1 528 000	0	1 528 000	772 800	755 200	50,6
Henkilöstökulut	-1 788 800	0	-1 788 800	-850 702	-938 098	47,6
Toimintakulut	-552 400	0	-552 400	-256 800	-295 600	46,5
Toimintakate	-813 200	0	-813 200	-334 702	-478 498	41,2
Muut laskennalliset kustannukset	-132 400	0	-132 400	-66 200	-66 200	50
Laskennalliset tuotot	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 473 600	0	-2 473 600	-1 173 702	-1 299 898	47,4

Eläinlääkintähuollon palveluissa on ollut resurssivajetta ensimmäisellä vuosipuoliskolla noin 0,3 htv:n verran. Tämä on johtunut täyttämättömästä kiertävän kunnaneläinlääkärin virasta. Em. virassa on ollut lyhytaikaisia sijaisia. Kiertävä kunnaneläinlääkärin virkavalinta tehtiin kesäkuussa ja viranhaltija aloittaa virassa 30.9.2024. Kesälomien ajaksi saatiin riittävästi sijaisia. Toinen valvontaeläinlääkärin virka on ollut täyttämättä alkuvuodesta toukokuun loppuun. Valvontaeläinlääkärin sijasta tehtävää on hoitanut määräaikainen ympäristöterveystarkastaja, jonka palkkakuluja Aluehallintovirasto ei maksa. Tästä on tullut ympäristöterveyspalveluille noin 22 000 € kustannus. Valvontaeläinlääkärin virka saatiin täytettyä 1.6.2024 alkaen.

Eläinlääkintähuollossa otettiin alkuvuodesta käyttöön uusi eläinlääkintähuollon ohjelmisto KliiniQ.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisaste oli vuoden ensimmäisellä alkupuoliskolla 34 %. Alkuvuodesta oli ennakkoimattomia poissaoloja, joita hoidettiin sisäisin sijaisjärjestelyin. Lisäksi kesäkuussa ympäristöterveystarkastaja teki eläinsuojeluvalvontaa toisen valvontaeläinlääkärin poissaolojen aikana.

Keväällä Kiuruvedellä ilmeni Yersinia enterocolitica -epidemia, jossa terveystietoon tuli seitsemän varmuudella sairastunutta. Aiheuttajaelintarvikkeesta ei saatu täyttä varmuutta, vaikka porkkanaraaste oli epäilyn kohteena.

Ylä-Savon eläinklinikalla on ollut huoli riittämättömistä klinikkaeläinhoitajaresursseista. Asiakkaat ovat havainneet resurssivajeen hoitajien kiireenä ja siinä, ettei kaikkiin asiakaspuheluihin ole ehditty vastaamaan. Ylä-Savon eläinklinikalla on Iisalmen kaupungin klinikkahoitajaresursseja 2,4 htv ja kunnaneläinlääkärit ovat toivoneet resurssia nostettavan 0,6 htv:llä, jolloin hoitajaresurssi olisi 3 htv. Epävarmuus resurssien riittävydestä on heikentänyt klinikan henkilöstön työhyvinvointia.

10.2 Ympäristönsuojelupalvelut

7040 Ympäristönsuojelupalvelut						
	TA 2024	TA2024 muutos	TA+muu- tos 2024	Toteutu- nut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
Toimintatuotot	327 700	0	327 700	148 107	179 593	45,2
Henkilöstökulut	-412 200	0	-412 200	-192 824	-219 376	46,8
Toimintakulut	-132 500	0	-132 500	-55 413	-77 087	41,8
Toimintakate	-217 000	0	-217 000	-100 131	-116 869	46,1
Muut laskennalliset kustannuk- set	-30 800	0	-30 800	-15 400	-15 400	50
Tehtävän kokonaiskustannuk- set	-575 500	0	-575 500	-263 637	-311 863	45,8

Ympäristönsuojelun painopistealueet vuodelle 2024 ovat:

- määräaikaistarkastusten suorittaminen valvontaohjelman mukaisesti; toteutunut
- maa- ja kiviaineslupien käsittely ja valvonta; valvonta toteutunut suunnitelman mukaisesti
- yritysten jätehuoltoselvitysten jatkaminen; toistaiseksi ei ole edennyt
- Ylä-Savon ja Pohjois-Savon ilmastohankkeisiin osallistuminen; on toteutunut

Ympäristönsuojelun kustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen mukaisessa suhteessa. Toimintatuottojen kertymä oli parempi kuin vastaavaan aikaan edellisvuonna, mihin vaikuttaa mm. määräaikaisen ympäristönsuojelutarkastajan tekemä maksullisten määräaikaistarkastusten rästien purkaminen. Toimintamenot koostuvat pääosin henkilöstömenoista – vastuualueella on viisi vakinaista viranhaltijaa ja yksi määräaikainen viranhaltija. Toimintamenot eivät ylittäneet talousarviota.

11. Iisalmen Vesi -liikelaitos

Iisalmen Vesi -liikelaitos tuottaa vesihuollon palveluja, kehittää vesihuoltoa sekä vastaa vesihuoltoverkostojen ja -laitosten kunnossapidosta ja uudisrakentamisesta kaupunginvaltuuston määräämällä toiminta-alueella. Resurssien puitteissa palveluja tarjotaan myös jakeluverkon piirissä oleville yksityistalouksille, vesiosuuskunnille ja vesiyhtiöille. Vesilaitoksen toiminnan tavoitteena on talousveden laadun ja saatavuuden turvaaminen sekä jäteveden tehokas puhdistaminen.

Iisalmen Vedellä oli vuoden 2023 lopussa 4 770 kulutuspaikkaa, omaa vesijohtoverkostoa

322 km, viemäriverkostoa 199 km sekä jätevedenpuhdistamo, jossa puhdistetaan myös Viere-
män ja Sonkajärven kuntien jätevedet. Hulevesiverkosto, jota on 133 km, on Iisalmen kaupun-
gin hallinnassa. Ylä-Savo Vesi Oy vastaa Ylä-Savon alueen kunnille toimitettavan talousveden
tuotannosta.

Iisalmen Vesi -liikelaitoksen vastuualue sisältää seuraavat toimintayksiköt:

hallinto ja verkostot

laitokset

Strategiset tavoitteet

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Inspiroiva Iisalmi				
Päätöksenteko, johta- minen ja henkilöstön osallistaminen kehittä- miseen on erinomai- sella tasolla	Henkilöstön osaami- seen tähtäävät kou- lutukset ja osaami- sen ylläpitäminen. Hyvinvointia tuetaan aktiivisesti.	Vuosittaisen koulutusohjel- man toteuttaminen. Sään- nölliset henkilöstöpalaverit ja tyhy-tapahtumat.	Henkilöstö- pala- vereita pidetty ja keväällä työpaikka- kokous. Koulutuk- sia käyty suunnitel- man mukaisesti.	
Huomioimme väestö- rakenteen muutokset ennakoivasti palvelu- tarjonnan kehittämi- sessä eri ikätasolle ja kohderyhmille	Erityisten käyttäjä- ryhmien huomioimi- nen	Vesiosuuskuntien kanssa tehtävä yhteistyö, koulutuk- set ja toimintojen yhdistämi- nen. Asiakastyytyväisyysky- selyn järjestäminen.	Erityiskäyttäjät on otettu huomioon	
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Ihana Iisalmi				
Olemme toiminnas- samme hiilineutraali vuoteen 2035 men- nessä	Ilmasto- ja energia- päästöjen vähentä- miseen liittyvät rat- kaisut ja investoinnit ilmastotavoitteen saavuttamiseksi.	Vuosittaiset "askeleet" kohti hiilineutraaliutta	Verkosto- ja pumppaamosanee- rauksissa pyritty energiatehokkai- siin ratkaisuihin. Energiatehokkuu- teen tehty huo- mattavia paran- nuksia ja kemikaa- lien käyttöä vähen- netty.	

Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Vesihuollon toimintavarmuuden ylläpitäminen	Jatkuvan varautumisen ylläpitäminen, varautumissuunnitelmat ajan tasalla. Vesihuoltoverkoston seuranta-järjestelmän rakentaminen vuosien 2023 - 2025 aikana.	Jatkuva varautuminen.	
--	---	--	-----------------------	--

Ihmeiden lisalmi

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Omistajapolitiikkamme on aktiivista, tarkoituksenmukaista ja tehokasta	Vesihuollon palvelut tuotetaan laadukkaasti ja tehokkaasti	Toiminnan laadun ja kustannusten tunnuslukujen vertailu toiminnaltaan vastaavien vesilaitosten kanssa valtakunnallisella tasolla	Toimintamme on tehokasta ja tunnusluvut pärjäävät vertailussa.	
Toimimme yritysystävällisesti ja tarjoamme kilpailukykyiset yrittämisen olosuhteet, kehittämispalvelut sekä laajan yhteistyöverkoston niin teollisille kuin palveluyrityksillekin	Yritysten huomioiminen palveluntarjonnassa	Yhteistyöpalaverit ja ajantasaiset teollisuusjätevesisopimukset	Jatkuva keskustelu yritysten kanssa.	
Olemme vetovoimainen ja palveluiltaan monipuolinen Ylä-Savon seutukeskus, kehitämme kaupungin elinvoimaa määrätietoisesti uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi alueelle yhteistyössä muiden seudun kuntien kanssa	Vesihuollon operatiivisten palvelujen yhtenäistäminen ja yhteistyön tiivistäminen Ylä-Savon vesihuollossa	Siirrytään vaiheittain kohti operointiyhteistyön tiivistämistä seuraavien vuosien aikana	Operointiyhteistyö päätöksenteossa	

Kestävä kuntatalous

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden	Investointien suunnitelmallisuus ja korjausvelan hallinta. Pitkän tähtäimen suunnitelman tarkentaminen.	Vuosittaisen työohjelman toteuttaminen ja tavoitteiden saavuttaminen. Korjausvelka pidetään alle 10 % tasolla.	Investoinnit työohjelman mukaan.	
Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden	Vesihuollossa tiloja käytetään tehokkaasti, korvaavat ja uudet tilat ovat taroituksenmukaisia ja energiataloudellisia.	Tilojen tehokas hyödyntäminen. Kunto- ja tarveselvitykset uusittavien tilojen osalta.	Tilojen käyttö on tehokasta.	

Hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
---------	------------	----------	---------------	------

Henkilöstö tietää, mitä heiltä odotetaan ja työtä tehdään innostuneesti	Osaaminen korkealla tasolla. Tehtäväkuvat ajan tasalla.	Tehtäväkuvien tarkastelu ja ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen tarvittavilla koulutuksilla.	Tehtäväkuvat selvät ja henkilöstö motivoitunutta.	
Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen				
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.	Tila
Kehitämme tiedolla johtamisen prosesseja organisaatiossa aktiivisesti	Dokumentaation hallinta ja tietoturvalliset ratkaisut dokumenttien tallentamisessa	Tiedonohjaussuunnitelman laadinta ja dokumentinhallinnan tarkentaminen	Tiedolla johtamista parannettu jatkuvasti.	
Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen	Palvelutason nostaminen	Vuosittain vaihdetaan 300-500 etäluettavaa vesimittaria.	Mittarinvaihdot aikataulussa ja digitaaliset palvelut ajan tasalla.	
Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen	Sähköisten ja etäpalvelujen kehittäminen	Lähes kaikki asiakaspalvelut saatavilla verkon kautta.	Palvelut löytyvät verkosta	

Riskit

Toteutui
Toteutui osittain
Ei toteutunut

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.	Tila
Talousveden saastuminen ja siitä aiheutuva epidemia	Riskienhallinnan vuosittainen tarkastelu. Riskienhallinta jatkuvaa, mm. varautumissuunnittelu. Vuosittaiset investoinnit verkoston ja laitekannan ylläpitämiseksi.	Riski ei ole toteutunut. Riskientarkastelu jatkuvaa kuten myös varautuminen. Verkoston investoinnit ohjelman mukaan.	
Jätevedenpuhdistamon lupaehtojen ylittyminen tai jäteveden ylivuoto	Jatkuva seuranta ja toimenpiteet. Huollot ja kunnossapito ajan tasalla. Päivystysjärjestelmä. Toimiva puhdistamoseuranta (myös yhteistyökumppanit)	Lupaehdot saavutettu eikä ylivuotoja ole tapahtunut. Päivystys 24/7, huollot ja kunnossapito järjestelmällistä.	

	Viemäriputkien seuranta ja hallinta		
Puutteet tarvikkeiden ja varaosien saatavuudessa	Hankintasopimusten laatuun kiinnitetty huomiota. Kriittiset tarvikkeet omassa varastossa. Varastotoiminnan kehittäminen ja toimitussopimukset tavarantoimittajien kanssa.	Varaosien ja saatavuus on hyvä ja kriittisiä osia on omassa varastossa. (esim. pumppuja) Vaihdettu joitakin toimittajia, joilla ollut vaikeuksia toimittaa varaosia.	

Iisalmen Vesi -liikelaitoksen toiminnassa ja asiakaskunnassa ei ole viime vuosina tapahtunut suuria muutoksia. Ylä-Savon kuntien vesihuollon yhteistyön kehittäminen käynnistyi vuonna 2018. Yhteistyön konkreettinen kehittäminen on tarkentunut erilaisten selvitysten myötä ja suunnittelutyötä on jatkettu edelleen Ylä-Savon Vesi Oy:n palvelutarjonnan laajentamiseen tähtäävällä vesihuollon operointimallilla. Suunnittelua on jatkettu organisaation ja teknisten järjestelmien yhdistämisen suunnittelulla sekä taloudellisten vaikutusten arvioinnilla, ja asiat ovat edenneet kunnalliseen päätöksentekoon.

Vesilaitoksen hallinto- ja asiakaspalvelussa on siirrytty enenevässä määrin etä- ja sähköisten palvelujen tarjoamiseen. Lähipalvelupiste toimii kaupungintalolla. Jätevedenpuhdistamon ja verkoston henkilöstö työskentelee Vuohiniemen jätevedenpuhdistamolta käsin. Kaupungin varikolla on käytössä muutamia tiloja, kuten varastoja ja puhtaan veden mittarien asennusten valmistelupaja.

Vuodelle 2024 talousvesimaksuun tehtiin 0,05 euron (alv 0 %) korotus. Vuonna 2024 talousvesimaksu on 1,36 €/m³ (alv 0 %). Jätevesimaksuun tehtiin 0,09 euron (alv 0 %) korotus. Vuonna 2024 jätevesimaksu on 2,45 €/m³ (alv 0 %).

Talousveden ja jäteveden perusmaksuihin tehtiin vuoden 2024 alussa 4 % korotukset. Perusteena perusmaksujen korotuksille ovat vesihuoltoalan maksusuositukset, joissa maksujen tulisi kohdentua sinne, missä kustannuksia syntyy. Iisalmissa perusmaksut asettuvat edelleen vertailussa huomattavasti valtakunnallisen keskitason alapuolelle. Myös talousvesi- ja jätevesimaksut ovat valtakunnallisen keskiarvon alapuolella.

Vuohiniemen puhdistamolla on normaalit ylläpitorutiinit. Toimintaa kehitetään edelleen ja puhdistusprosessia optimoidaan. Vuonna 2023 lopussa ja vuoden 2024 alussa laitokselle asennettiin rumpuvalpät, joilla vettä esiselkeytetään. Laitteet ovat jo käytössä ja parhaita asetuksia haetaan.

Talousveden häiriöttömän jakelun turvaamiseksi on tehty suunnitelma vesijohtoverkoston asennettavista mittauksista ja veden laadun seurannasta. Asia etenee kilpailutukseen laitekai-vojen osalta syksyllä.

Vesihuoltoverkostojen saneerauksia on jatkettu pitkän tähtäimen saneeraussuunnitelman mukaisesti. Kevään ja kesän 2024 aikana vesihuoltoverkostoa on uusittu yhteistyössä Kadut ja ympäristö -yksikön kanssa muun muassa Makkaralahden ja Haukiniemen alueella. Omana työkohteena Riistakadun iäkäs putkisto saneerataan. Makkaralahden alueelle saneerattiin kaksi jätevedenpumppaamo. Loppuvuoden aikana saneerataan verkostoa Lippuniemen alueella. Vesi- ja viemäriverkoston uudisrakentamiseen ja saneerausinvestointeihin on varattu liki 1,1 M€.

Teollisuusjätevesisopimuksiin tarvitaan tarkastelua johtuen laitoksen optimoinnista ja laitoksen toiminnan muutoksista.

Laskelmat

IISALMEN VESI

Investointiraportti €

19.8.2024

Tammikuu-Kesäkuu 2024

Projekti

	TA 2024	TA 2024 muutokset	TA+muutos 2024	Toteutunut 2024	Jäljellä 2024	Tot %
9900 Vesijohtoverkoston rak. ja peruskorjaus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-470 000	0	-470 000	-188 418	-281 582	40,1
Netto	-470 000	0	-470 000	-188 418	-281 582	40,1
9940 Koneet ja kalusto, vesi						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-55 000	0	-55 000	0	-55 000	0,0
Netto	-55 000	0	-55 000	0	-55 000	0,0
9950 Jätev.pumpp.hankinta ja peruskorjaus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-200 000	0	-200 000	-67 710	-132 290	33,9
Netto	-200 000	0	-200 000	-67 710	-132 290	33,9
9951 Viemäriverk.rak.ja peruskorjaus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-360 000	0	-360 000	-61 507	-298 493	17,1
Netto	-360 000	0	-360 000	-61 507	-298 493	17,1
9952 Jäteveden puhd.saneer.ja uudist.						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-390 000	0	-390 000	-320 573	-69 427	82,2
Netto	-390 000	0	-390 000	-320 573	-69 427	82,2
9960 Koneet ja kalusto, jätevedenpuhd.						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0
Netto	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0
9980 Koneet ja kalusto, viem.						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0
Netto	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Kulut	-1 495 000	0	-1 495 000	-638 208	-856 792	42,7
Netto	-1 495 000	0	-1 495 000	-638 208	-856 792	42,7

(sisäiset ja ulkoiset)	TA 2024	TA 2024 muut.	TA+muutos 2024	Toteutunut 30.6.2024	Jäljellä 2024	Tot %	Ed. v. tot.	TP 2023
Liikevaihto	6 593 100	0	6 593 100	3 080 006	3 513 094	46,7	3 281 711	6 430 904
Valmistus omaan käyttöön	31 800	0	31 800	3 833	27 967	12,1	5 360	11 739
Liiketoiminnan muut tuotot	9 100	0	9 100	33 659	-24 559	369,9	484	9 835
Materiaalit ja palvelut	-3 436 100	0	-3 436 100	-1 657 120	-1 778 980	48,2	-1 734 394	-3 571 370
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 992 100	0	-1 992 100	-920 086	-1 072 014	46,2	-990 650	-2 019 061
Ostot tilikauden aikana	-1 992 100	0	-1 992 100	-920 086	-1 072 014	46,2	-990 650	-2 019 061
Palvelujen ostot	-1 444 000	0	-1 444 000	-737 034	-706 966	51,0	-743 744	-1 552 309
Henkilöstökulut	-729 300	0	-729 300	-344 387	-384 913	47,2	-321 597	-648 648
Palkat ja palkkiot	-586 500	0	-586 500	-277 322	-309 178	47,3	-256 411	-517 255
Eläkekulut	-125 600	0	-125 600	-60 031	-65 569	47,8	-54 696	-107 844
Muut henkilösivukulut	-17 200	0	-17 200	-7 034	-10 166	40,9	-10 489	-23 549
Poistot ja arvonalentumiset	-1 861 500	0	-1 861 500	-902 266	-959 234	48,5	-869 946	-1 761 652
Suunnitelman muk. poistot	-1 861 500	0	-1 861 500	-902 266	-959 234	48,5	-869 946	-1 761 652
Liiketoiminnan muut kulut	-171 900	0	-171 900	-72 020	-99 880	41,9	-62 623	-146 827
Liikelylijäämä (-alijäämä)	435 200	0	435 200	141 704	293 496	32,6	298 994	323 982
Rahoitustuotot ja -kulut	-421 100	0	-421 100	-175 346	-245 754	41,6	-74 936	-279 184
Korkotuotot	0	0	0	6 275	-6 275	*****	0	26 163
Muut rahoitustuotot	19 000	0	19 000	6 133	12 867	32,3	15 019	6 194
Muille maksetut korkokulut	-390 000	0	-390 000	-162 556	-227 444	41,7	-64 980	-261 535
Korvaus peruspääomasta	-50 000	0	-50 000	-25 000	-25 000	50,0	-25 000	-50 000
Muut rahoituskulut	-100	0	-100	-199	99	198,7	25	-6
Ylijäämä (alij.) ennen satunnai- sia eriä	14 100	0	14 100	-33 643	47 743	-238,6	224 059	44 798
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	14 100	0	14 100	-33 643	47 743	-238,6	224 059	44 798
Poistoeron muutos	10 500	0	10 500	5 239	5 261	49,9	5 693	11 387
Tilikauden ylijäämä (alij.)	24 600	0	24 600	-28 404	53 004	-115,5	229 752	56 185